

KONTAKTY®

NR 374 | KWIECIEŃ | 2026

1995-2026

TEL.: 030 / 324-16-32, FAX 030 / 375-91-850

e-mail: webmaster@kontakty.org

www.kontakty.org

KARTY SIM

TELEFONY &
AKCESORIA

INTERNET

I WIELE WIĘCEJ!

INTERNET DOMOWY

INTERNET MOBILNY

TELEFONY KOMÓRKOWE

+49 176 482 077 84

+49 30 818 680 77

teleberlin.pl

WSZYSTKIE PORADY SĄ
DARMOWE I W JĘZYKU POLSKIM!

ZAPRASZAMY!

teleberlin.pl Inh. Teodor Mainka, Friedrich-Wilhelm-Str.83, 13409 Berlin

iPhone

SAMSUNG

NOKIA

SONY

HUAWEI

MI

LG

vodafone

blau

ortel

O2

1&1

mobilcom
debitel

ay yildiz

yourfone

OTEL

Drogie Czytelniczki, Drodzy Czytelnicy!

Wiosna nieśmiało zagląda do Berlina, przynosząc ze sobą coraz dłuższe dni, pierwsze pąki na drzewach i atmosferę odnowy, która szczególnie mocno wybrzmiewa w okresie Wielkanocy. To czas refleksji, nadziei i spotkań przy wspólnym stole – zarówno w gronie rodziny, jak i przyjaciół. Dla wielu z nas, Polaków mieszkających w Berlinie, jest to także moment, kiedy jeszcze mocniej odczuwamy wartość tradycji, które przywieźliśmy ze sobą z domu.

Z okazji zbliżających się Świąt Wielkanocnych życzymy Państwu przede wszystkim spokoju, radości oraz wielu ciepłych chwil spędzonych w gronie najbliższych. Niech ten wyjątkowy czas przyniesie wytchnienie od codzienności, a wiosenna energia doda sił do realizacji planów i marzeń.

Berlin w nadchodzących tygodniach oferuje również wiele wydarzeń, które mogą stać się doskonałą okazją do wspólnego spędzenia czasu. Miłośników historii i widowisk plenerowych z pewnością zainteresuje **Średniowieczny jarmark: Wielkanocne widowisko rycerskie**, gdzie czekają turnieje, pokazy walk oraz atmosfera dawnych epok. Z kolei wiosenny spacer warto zaplanować w **Ogrodach Świata**, gdzie odbywa się barwny **Festiwal Kwitnącej Wiśni** – jedno z najbardziej malowniczych wydarzeń sezonu. Fanów kina zapraszamy natomiast na **Fantasy Filmfest Nights**, które jak co roku przyciąga widzów spragnionych mocnych filmowych wrażeń i nietuzinkowych produkcji.

Mamy nadzieję, że nasz magazyn – jak zawsze – będzie dla Państwa inspiracją do odkrywania Berlina na nowo, a jednocześnie miejscem, w którym polska kultura, język i wspólnota pozostają żywe.

Życzymy pięknej wiosny i radosnych Świąt Wielkanocnych!

Redakcja

Spis treści

PRAWO / ADWOKACI	str. 7
TŁUMACZE	str. 9
NIERUCHOMOŚCI - kupno, sprzedaż, wynajem	str. 11
MATRYMONIALNE / TOWARZYSKIE	str. 11
NAUKA / PRACA	str. 12
FINANSE / KSIĘGOWOŚĆ / UBEZPIECZENIA	str. 15
ZDROWIE	str. 18
USŁUGI / INNE	str. 23
MOTORYZACJA / TRANSPORT	str. 26

Polnisches Bistro und Lebensmittel

Polskie Bistro w Berlinie – Twój Partner na Każdą Okazję!

„Niech te Święta smakują jak w domu.”
WIELKANOC W POLNISCHES BISTRO

**Wielkanoc to czas spokoju, bliskości i wspólnego stołu.
Pozwól nam przygotować dla Ciebie
tradycyjne smaki świąt — z sercem i starannością.**

Przyjmujemy zamówienia do 27 marca.

Babka wielkanocna · Mazurek · Sernik
Żurek · Barszcz biały · Domowe pasztety
Sałatki i tradycyjne potrawy
Pierogi i polskie specjały

Wszystko świeże, według domowych receptur.

Tempelhofer Damm 200 · 12099 Berlin · U6- Kaiserin Augusta

Tel. 0151 756 39 396

KÖNIG & PLATEN

**TWÓJ SAMOCHÓD.
TWOJE POTRZEBY.
TWOJA WYGODA.**

Szukasz nowego lub używanego samochodu i cenisz sobie jasną komunikację bez barier językowych?

W Autohaus König & Platen w Berlinie oferujemy profesjonalną obsługę w języku polskim i niemieckim.

- ✓ nowoczesne i niezawodne samochody
- ✓ atrakcyjne oferty finansowania i leasingu
- ✓ pełne wsparcie na każdym etapie zakupu
- ✓ indywidualne doradztwo

HYUNDAI VOLVO

www.koenig-platen.de

Wittestraße, 32
13509 Berlin

karol.rokstein@koenig-platen.de

030 - 40 60 597 - 18

Karol Rokstein

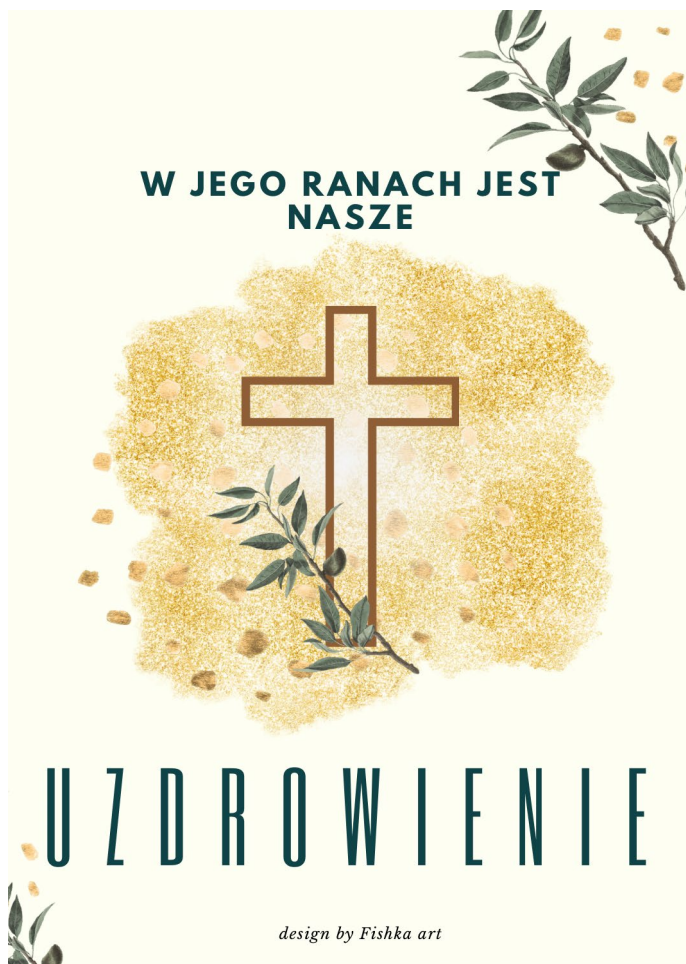
Volvo XC 60 od 29.950 €

Hyundai Tucson od 28.990 €

Więcej na www.koenig-platen.de

*WLP Kraftstoffverbrauch kombiniert: 7,2 l/100 km, 6,8 l/100 km (Innenstadt), 6,9 l/100 km (Stadtrand), 6,4 l/100 km (Landstraße), 7,1 l/100 km (Autobahn). WLP CO2-Emissionen kombiniert: 138 g/km. CO2-Klasse: G. Schadstoff-Klasse: EURO 6D. Umwelt-/Feinstaubplakette: Grün.

*WLP Kraftstoffverbrauch kombiniert: 5,8 l/100 km, 6,1 l/100 km (Innenstadt), 4,8 l/100 km (Stadtrand), 5,1 l/100 km (Landstraße), 6,9 l/100 km (Autobahn). WLP CO2-Emissionen kombiniert: 131 g/km. CO2-Klasse: D. Schadstoff-Klasse: EURO 6D. Umwelt-/Feinstaubplakette: Grün.

W Jego ranach jest nasze uzdrowienie!

Lecz On był przebity za nasze grzechy, zdruzgotany za nasze winy. Spadła na Niego chłosta zbawienna dla nas, a w Jego ranach jest nasze uzdrowienie. (Iz 53,5)

Człowiek najczęściej ucieka od swoich ran. Próbuje je ukryć, zagłuszyć, zapomnieć. Wydaje się nam, że siła polega na tym, aby nie pokazywać słabości. Tymczasem Chrystus nie zbawił świata siłą, lecz miłością, która przyjęła ból. Zgodził się zostać odrzucony, zraniony i upokorzony, aby pokazać, że nawet największe zło nie ma ostatniego słowa. Krzyż nie jest historią o sile. Jest historią o miłości, która nie cofa się przed bólem. O miłości, która wchodzi w najciemniejsze miejsca człowieka i nie ucieka. To, co wyglądało jak klęska, stało się początkiem uzdrowienia człowieka. Dlatego chrześcijaństwo nie jest religią ludzi doskonałych, ludzi bez ran, bez słabości. Jest drogą tych, którzy mają odwagę przestać udawać. Którzy w końcu przynoszą Bogu to, co w nich pęknięte, zranione, niewygodne. Dlatego niech Zmartwychwstały Chrystus da nam odwagę, abyśmy w Jego ranach odnaleźli nasze uzdrowienie i pozwolili, by Jego miłość dotknęła tego, co nas najbardziej boli, i to przemieniała.

Z życzeniami głębokiego i rodzinnego przeżycia Świąt
Wielkanocnych
ks. Przemysław Kawecki SDB
Proboszcz Polskiej Misji Katolickiej w Berlinie

ŚWIĘTA WIELKANOCNE W PMK W BERLINIE

SPOWIEDŹ WIELKANOCNA

W WIELKIM TYGODNIU SAKRAMENT POKUTY I POJEDNANIA – SPOWIEDŹ, SPRAWOWANA JEST OD PONIEDZIAŁKU DO ŚRODY OD GODZINY 17.00 DO OSTATNIEGO CHĘTNEGO.
W WIELKI CZWARTEK NIE SPOWIADAMY.
W WIELKI PIĄTEK SPOWIADAMY OD GODZINY 9.00 DO 14.30 I OD GODZINY 17.00 DO 20.00.
W WIELKĄ SOBOTĘ OD 9.00 DO 16.00.

**TRIDUUM PASCHALNE
02-06.04.2026**

WIELKI CZWARTEK (02 KWIETNIA)
18.00 – MSZA ŚWIĘTA WIECZERZY PAŃSKIEJ
ADORACJA DO 20.00

WIELKI PIĄTEK (03 KWIETNIA)
14.30 – DROGA KRZYŻOWA
15.00 – LITURGIA MĘKI PAŃSKIEJ
ADORACJA DO 20.00

WIELKA SOBOTA (04 KWIETNIA)
POŚWIĘCENIE POKARMÓW
BAZYLICA ŚWIĘTEGO JANA CHRZCICIELA: 9.00 – 16.00
ST. MARIEN – SPANDAU: 12.00 – 13.00
ST. MARIEN – KARLSHORST: 12.00
20.30 – BAZYLIA ŚW. JANA CHRZCICIELA
UROCZYSTA LITURGIA WIGILII PASCHALNEJ

**NIEDZIELA ZMARTWYCHWSTANIA
PAŃSKIEGO (05 KWIETNIA)**
6.00 – REZUREKCJA
RESZTA MSZY WEDŁUG PORZĄDKU
NIEDZIELNEGO

PONIEDZIAŁEK WIELKANOCNY (06 KWIETNIA))
ROZKŁAD MSZY WEDŁUG PORZĄDKU NIEDZIELNEGO

Sztuczna inteligencja w służbie zdrowia: Szansa czy zagrożenie?

Czy sztuczna inteligencja może zastąpić lekarza, czy raczej stanie się jego najważniejszym asystentem? Choć AI kojarzy nam się z filmami przyszłości, już dziś wspiera analizę danych medycznych i podejmowanie decyzji klinicznych, także w ośrodkach takich jak Berlin czy Fryburg. O tym, dlaczego maszyna potrafi dostrzec to, co umyka ludzkiemu oku, jak smartwatch na nadgarstku może zapobiec tragedii i dlaczego w świecie nowoczesnych technologii to człowiek wciąż pozostaje najważniejszy, rozmawiamy z Mario Cypko – laureatem nagrody Wybitny Polak 2025, wybitnym ekspertem, który łączy świat informatyki z misją ratowania zdrowia.

Anna Burek: Temat AI (z ang. Artificial Intelligence) kojarzy się wielu osobom z filmami science-fiction lub robotami, które mają nas zastąpić. Tymczasem Pan łączy tę technologię z medycyną. Jak to się w ogóle zaczęło? Skąd u Pana takie zainteresowanie zdrowiem?

Mario Cypko: Można powiedzieć, że medycyna była w moim życiu od zawsze, choć w nieco innej formie. Mój dziadek był chirurgiem, w rodzinie w Polsce mamy też wielu dentyków. Ten świat lekarski zawsze mnie ciekawił, ale jednocześnie czułem, że moją mocną stroną jest logika, matematyka i informatyka. Szukałem sposobu, by połączyć te dwie pasje. Na studiach informatycznych zacząłem uczęszczać na wykłady medyczne, co wtedy było jeszcze rzadkością.

Kluczowym momentem było spotkanie z profesorem Heinzem Lemke. To on wprowadził mnie w świat technologii medycznych oraz sztucznej inteligencji rozwijanej z myślą o za-

stosowaniach klinicznych. Już wtedy istniały metody modelowania, analizy danych i wspomagania decyzji, choć miały one inną formę niż dzisiejsze systemy AI. Szczególnie ważne było dla mnie to, że profesor Lemke od początku podkreślał znaczenie rozwiązań przejrzystych, zrozumiałych i możliwych do zweryfikowania przez lekarza. Ten właśnie kierunek, transparentna i wyjaśnialna AI, ukształtował moje dalsze podejście badawcze. To bardzo ważne określenie, szczególnie dla osób, które obawiają się nowych technologii. Chodzi o to, by system nie był „czarną skrzynką”, która podaje wynik, a my nie wiemy skąd. Moim celem było stworzenie narzędzi, które lekarz może zrozumieć i zweryfikować. Moja droga prowadziła przez Berlin do Lipska, gdzie robiłem doktorat już bezpośrednio w klinice, współpracując ramię w ramię z lekarzami przy trudnych przypadkach raka gardła.

Anna Burek: Zanim przejdziemy do konkretnych zastosowań w leczeniu raka, chciałabym, żebyśmy wyjaśnili naszym czytelnikom podstawową różnicę. Często mylimy te pojęcia. Czym tak „na chłopski rozum” różni się robot od sztucznej inteligencji?

Mario Cypko: To bardzo dobre pytanie, bo te pojęcia rzeczywiście się przenikają. Najprościej mówiąc: robot to maszyna, „ciało”, które ma możliwość ruchu. AI to natomiast „mózg”, czyli warstwa analityczna, która przetwarza dane, wspiera podejmowanie decyzji, i która tym ciałem steruje.

Wyobraźmy sobie robota, który ma kamerę zamiast oczu i sensory zamiast dotyku. Robot sam w sobie jest przede wszystkim fizyczną maszyną. Dopiero sztuczna inteligencja analizuje obraz z kamery, interpretuje to, co „widzi”, i na tej podstawie przekazuje maszynie informację, jak ma zareagować lub się poruszyć. AI odpowiada za analizę danych i wnioskowanie, a robotyka za fizyczne wykonanie działania. W medycynie najczęściej korzystamy z samej „Inteligencji” w formie zaawansowanych programów komputerowych, które pomagają w analizie danych.

Anna Burek: Skoro mowa o analizie danych – my, jako użytkownicy internetu, znamy głównie proste czaty, jak ChatGPT. Wiemy, że one uczą się na tym, co do nich wpisujemy. Czy uważa Pan, że wiedza doświadczonego lekarza, który zbadał tysiące pacjentów, może przegrać z algorytmem? Czy maszyna w pewnym momencie naprawdę może wiedzieć lepiej?

Mario Cypko: To nie jest kwestia „przegrywania”, ale raczej ograniczeń ludzkiego umysłu, których często nie jesteśmy świadomi. Proszę zauważyć, że sytuacja medyczna pacjenta może być niezwykle skomplikowana. My, jako ludzie, podejmując codzienne decyzje – np. kupując dom czy samochód – bierzemy pod uwagę trzy, może cztery kluczowe informacje, nawet jeśli wydaje nam się, że analizujemy wszystko.

Eksperci, tacy jak lekarze, są w stanie przetworzyć do 20 różnych zmiennych jednocześnie. To już jest bardzo dużo! Ale współczesna medycyna dostarcza nam setek danych: wyniki badań krwi, obrazowanie, genetyka, a do tego dochodzi styl życia pacjenta, jego kontakty społeczne czy dieta. To daje nawet 250 i więcej różnych informacji na temat jednego przypadku. Badania już w latach 80. pokazywały, że gdy liczba informacji przekracza 40, w ludzkim umyśle powstaje „szum”. Zamiast podejmować lepsze decyzje, zaczynamy czuć dezorientację i podświadomie upraszczamy

problem, opierając się na intuicji lub pamięci o „podobnym pacjencie sprzed lat”. AI się nie męczy i nie zapomina. Ona potrafi uporządkować te 250 informacji i wskazać, które z nich w tym konkretnym przypadku są kluczowe dla przeżycia pacjenta.

Anna Burek: Brzmi to fascynująco, ale też nieco przerażająco. Jak w takim razie wygląda praca nad takim modelem? Czy to jest po prostu wielki kalkulator, do którego wrzuca się dane?

Mario Cypko: To zależy od rodzaju sztucznej inteligencji, o której mówimy. Dziś wiele osób myśli przede wszystkim o chatbotach. W ich przypadku można to sobie uprościć jako pewną „chmurę punktów”, ogromną przestrzeń informacji i statystycznych podobieństw, w której system wyszukuje najbardziej prawdopodobne powiązania i na tej podstawie generuje odpowiedź. To jest właśnie problem dzisiejszych chatbotów internetowych – one zawsze udzielą odpowiedzi, bo są zaprogramowane, by być pomocne, ale nie zawsze potrafią przyznać: „nie wiem” lub „to, co mówię, jest nieprawdą”. Takie zjawisko nazywamy halucynacjami albo pseudowiedzą, a w medycynie na taką „kreatywność” maszyny nie ma miejsca. Dlatego budujemy systemy transparentne, gdzie lekarz może prześledzić, z czego wynika dana rekomendacja.

W mojej pracy nie chodzi o wrzucenie danych do wielkiego kalkulatora, ale o stworzenie razem z lekarzami przejrzystej mapy zależności medycznych. Można ją porównać do mapy miasta albo grafu, na którym widać, które informacje są od siebie zależne, które czynniki wpływają na kolejne i jak silny jest ten wpływ. Dzięki temu model nie jest „czarną skrzynką”, każdy jego element można zobaczyć, omówić i zweryfikować.

W praktyce oznaczało to bardzo ścisłą współpracę z lekarzem. Przez długi czas pracowaliśmy razem dzień po dniu, przekładając wiedzę kliniczną na taki właśnie model, na przykład dla decyzji dotyczących raka krtani. Lekarz wskazywał, które czynniki są istotne, które zależności mają znaczenie i gdzie potrzebna jest szczególna ostrożność. Dzięki temu system nie powstawał jako nieprzejrzysta AI, lecz jako wspólnie tworzona, zrozumiała i możliwa do sprawdzenia struktura wiedzy.

Takie transparentne modele są szczególnie cenne wtedy, gdy danych jest mało – na przykład przy rzadkich chorobach albo w nowych sytuacjach klinicznych, jak na początku pandemii COVID-19. W takich momentach nie możemy polegać wyłącznie na danych historycznych, bo po prostu ich jeszcze brakuje. Możemy natomiast wykorzystać wiedzę ekspertów i włączyć ją do modelu, uzupełniając naszą mapę zależności medycznych. Dzięki temu lekarz, nawet poza dużym ośrodkiem klinicznym, może korzystać z uporządkowanej wiedzy specjalistycznej.

Anna Burek: Wspomniał Pan o ryzyku halucynacji, czyli wymyślania faktów przez sztuczną inteligencję. Czy to oznacza, że lekarz musi cały czas „trzymać rękę na pulsie” i kontrolować maszynę? Czy pacjent może czuć się bezpiecznie, wiedząc, że w jego diagnozie palce maczała AI?

Mario Cypko: To znowu zależy od tego, o jakiej metodzie AI mówimy. W przypadku narzędzi działających jak chatboty rzeczywistość trzeba zachować dużą ostrożność, bo ryzyko halucynacji może prowadzić do pozornie wiarygodnych, ale błędnych odpowiedzi. W transparentnych, modelowych podejściach, nad którymi pracuję, problem wygląda inaczej.

Tutaj model jest jawny: widzimy jego strukturę, zależności między elementami i to, z czego wynika dana rekomendacja. Każdy fragment tej mapy można sprawdzić i omówić z ekspertem.

Nadal jednak istnieje inne ryzyko, że użytkownik z czasem zaufa systemowi zbyt mocno. Jeśli lekarz użyje takiego systemu sto razy i sto razy otrzyma trafną odpowiedź, to za sto pierwszym razem może stać się mniej uważny i przestać wszystko dokładnie weryfikować. To właśnie jest moment krytyczny. Dlatego projektujemy te systemy tak, by zmuszały użytkownika do myślenia. One nie dają gotowego wyroku, ale pokazują opcje i argumenty. Ale ostateczna decyzja zawsze należy do człowieka, lekarza i pacjenta.

Anna Burek: Skoro mowa o pacjentach – dziś każdy z nas ma w kieszeni telefon, a wielu z nas nosi na rękę tzw. smartwatch, czyli inteligentny zegarek. Czy te urządzenia to też element tej układanki? Czy one mogą realnie pomóc nam w leczeniu, czy to tylko drogie gadżety?

Mario Cypko: To absolutnie nie są tylko gadżety! Coraz większe znaczenie w medycynie mają ciągłe lub regularne pomiary poza kliniką, a smartwatche są jednym z najbardziej dostępnych przykładów takich rozwiązań. Obecnie pracujemy nad systemami, które łączą dane ze szpitala z danymi z zegarków. Proszę pomyśleć: wizyta u lekarza trwa 15 minut raz na kilka miesięcy. Co dzieje się pomiędzy wizytami? Nie wiemy.

Dzięki takim urządzeniom, jak zegarkowi, nasze metody AI mogą zrozumieć sytuację indywidualną pacjenta. Jeśli system widzi skok tętna i temperatury, a jednocześnie wie, że w mieście panuje wirus, może zasugerować: „Dzisiaj omiń autobus, jedź do pracy rowerem, by uniknąć skupisk ludzi, twoja odporność jest obniżona”. Pracujemy nad tym przy transplantacjach nerek czy po operacjach żołądka. Monitorujemy pacjenta po chemioterapii, bo te

leki mają ogromny wpływ na serce. Takie dane mogą w przyszłości pomóc wcześniej wychwytywać sygnały pogorszenia stanu zdrowia, czasem zanim pacjent sam uzna je za istotne. To właśnie badamy i rozwijamy w naszych projektach.

Anna Burek: Opowiem Panu historię mojej koleżanki. Miała nawracającą wysypkę, lekarze przez miesiące rozkładali ręce. W końcu wpisała objawy w ChatGPT, dostała diagnozę, lekarz ją potwierdził, lek zadziałał. Czy w takim razie czeka nas przyszłość, w której zamiast do przychodni, będziemy kupować subskrypcję na dostęp do medycznego bota?

Mario Cypko: Historia koleżanki jest ciekawa, ale i niebezpieczna. Pamięta Pani pewnie fenomen „Doktora Google”? Ludzie szukali diagnoz w internecie i zazwyczaj trafiali na te najgorsze, co tylko potęgowało stres. Chatbot może sprawiać wrażenie bardziej „indywidualnego”, bo można mu opisać objawy szerzej, dodać zdjęcie czy kontekst codziennego życia. Ale on nadal operuje w tej swojej „chmurze punktów” i zawsze szuka tego, co jest najbliższej statystycznie.

Podam przykład: pacjent ma problemy z nerką. Lekarze decydują o operacji, wycinają jedną, okazuje się zdrowa. Szukają dalej. Dopiero rozmowa ze specjalistą od chorób egzotycznych ujawnia, że to... malaria, która daje podobne objawy. Chatbot w Niemczech czy w Polsce nie zasugeruje malarii w pierwszej kolejności, bo to „statystycznie niepasujący punkt”. Dlatego zawsze przestrzegam przed leczeniem się na własną rękę tylko na podstawie bota. Ryzyko halucynacji maszyny jest zbyt duże. Przyszłością jest symbioza: pacjent monitorujący się urządzeniami i lekarz wspomagany przez specjalistyczne, sprawdzone modele medyczne.

Anna Burek: Na jakim etapie są te prace? Czy to, o czym Pan mówi – te modele pomagające przy raku czy po przeszczepie

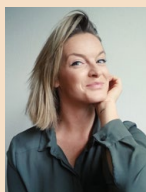

foto. Michael Kienzler

pach – to już rzeczywistość, czy pieśń przyszłości? Czy my, zwykli pacjenci, wkrótce z tego skorzystamy?

Mario Cypko: To już się dzieje. Pracowałem w Europejskiej Agencji Kosmicznej nad prewencją, pracowałem w Berlinie przy kardiologii, a teraz we Fryburgu skupiamy się na nerkach i raku żołądka. Nie budujemy jednego, gigantycznego modelu „od wszystkiego”, bo matematycznie to nie ma sensu – taki model zbyt często by się mylił. Tworzymy natomiast wyspecjalizowane narzędzia do konkretnych chorób. Wierzę, że w ciągu najbliższych lat te rozwiązania trafią do szerokiego użytku w formie aplikacji, które będą mostem między pacjentem a kliniką.

Jeszcze 15 lat temu nikt by w te możliwości nie uwierzył, a dziś to nasza codzienność. Jednocześnie jednak medycyna staje się bardziej osobista i dopasowana do konkretnych pacjentów. Już nie patrzymy tylko na to, co mówi podręcznik, ale na to, co mówi organizm konkretnego pana Jana czy pani Marii w tej konkretnej minucie.

FELIETON

Nie chcę zabrzmieć jak własna babcia, ale przyznaję, że kiedy patrzę na to, jak szybko zmienia się nasz świat, czuję dziwny miks fascynacji i lekkiego niepokoju. To nie jest ten paniczny lęk przed nieznanym, który miałam w wieku dwudziestu lat, wyobrażając sobie, że w 2020 roku będziemy poruszać się za pomocą wszędobylskich ruchomych taśm i schodów. Jest to raczej przerażenie związane z tym, że zupełnie niezauważalnie wprowadzane są w nasze życie zmiany, które wkraczają w codzienność maleńkimi kroczkami, a dopiero po czasie okazuje się, że były motorem dla zmian o 180 stopni.

Właśnie to stało się z tematem sztucznej inteligencji. Z dnia na dzień przestała ona być tematem z filmów sci-fi, które oglądałam z wypiekami na twarzach jako dziecko. W zamian za to stała się codziennym asystentem moich działań. Podpowiada mi drogę, kiedy jadę na spotkanie, poprawia maile do klientów, sprawdza przecinki, pogodę i makroskładniki. Zbiera skrzętnie dane na mój temat, by wieczorem podpowiedzieć formę rozrywki: podrzuca polecenia filmów, zapętlą preferowany rodzaj muzyki relaksacyjnej, wrzuca w kolejkę podcasty na tematy, które jeszcze nie wiem, że mogą mnie zainteresować.

Super, co za wygoda! Co za ułatwienie. Cóż za optymalizacja! Tylko czasem, kiedy dzięki tej szalonej optymalizacji, mam dłuższą chwilę dla siebie zaczynam się zastanawiać: czy w pogoni za optymalizacją wszystkiego, nie gubimy po drodze tego, co w nas najbardziej wartościowe? Sztuczna inteligencja jest irytująco doskonała. Nie myli się w obliczeniach, nie ma gorszych dni, nie potrzebuje urlopu ani trzeciej kawy. Ale w tej jej bezbłędności jest coś sterylno, co mnie odpycha.

Dla mnie bycie człowiekiem to przede wszystkim prawo do błędu i całe spektrum niedoskonałości. To ten moment, gdy zmieniam zdanie pod wpływem czyjegось spojrzenia. To intuicja, której nie da się zapisać w kodzie binarnym. To fakt, że potrafię poczuć więź

z kimś zupełnie obcym tylko dlatego, że zaśmiał się z tego samego żartu w kolejce po chleb. Algorytm „wie”, co mi się spodoba, bo przeanalizował moje dane. Ale on nie ma pojęcia, dlaczego akurat ta konkretna piosenka sprawia, że mam ciarki na plecach. On przetwarza dźwięk, ja przeżywam ponownie pierwsze kolonie wraz ze wszystkimi plusami i minusami wakacyjnego wyjazdu.

Maszyna może wygenerować tysiąc porad na temat złamanego serca, ale nigdy nie zrozumie, co to za uczucie czekać aż ON w imieniny godziny puści sygnałek na starą nokię. Może opisać nuty zapachowe perfum polecanych na lato, ale nie ma pojęcia, jak pachniały one na Tomku z IIIC dwadzieścia lat temu. Może rozwiązać dla mnie dylemat związany z życiem towarzyskim, ale nie ogarnie kompleksowości uczuć, które towarzyszą rozczarowaniu, lojalności i poczuciu obowiązku. A to przecież w tych nieuchwytnych momentach, tam gdzie pojawia się wybór dyktowany sercem, a nie statystyką, pojawia się prawdziwe człowieczeństwo.

Boję się, że oddając coraz więcej decyzji cyfrowym asystentom, powoli stajemy się... leniwi emocjonalnie. Wierzę, że nasza „ludzka marka” to nie inteligencja (na pewno nie u wszystkich!), ale nasza zdolność do bycia nielogicznym, kruchym i pełnym pasji. Może zamiast ścigać się z AI na spryt, powinniśmy skupić się na tym, by pozostać ludźmi w świecie, który coraz bardziej przypomina chłodny proces zero-jedynkowy. Bo to nie perfekcja czyni nas wyjątkowymi, ale te wszystkie nasze pęknięcia i blizny, których żaden algorytm nigdy nie zdoła podrobić.

Dlatego czasem, zamiast klikać w kolejną „idealnie dopasowaną” propozycję od algorytmu, mam ochotę zrobić coś kompletnie nielogicznego. Kupię płytę winylową tylko dlatego, że ma ładną okładkę, albo zgubić się w mieście, bo zamiast wpatrywać się w niebieską kropkę na mapie, wolałam spojrzeć w górę na stare kamienice. Chcę pielęgnować w sobie też przestrzeń na przypadek, na błąd, na zachwyt czymś, co nie przeszło przez filtr optymalizacji. Boję się, że jeśli pozwolimy maszynom wygładzić wszystkie kany naszej codzienności, to obudzimy się w świecie tak sterylnym, że aż nieludzkim – świecie, w którym wszystko działa bez zarzutu, ale nic już nie przyprawia o szybsze bicie serca. A bez tego, po co to wszystko?

Anna Burek

Mit, który zbudował imperia, czyli o sile „zjawisk nieistniejących”

Flores czy denisowianami.

Dzisiaj byśmy przyrównali tę sytuację do różnych ras naszego gatunku - Europejczycy, Afrykanie, Azjaci. Każda z nich ma inne, naturalne i biologiczne predyspozycje, impregnowane na przestrzeni wieków oraz uwarunkowania lokalne tj. teren zamieszkania, klimat. Niemniej jednak wszyscy jesteśmy ludźmi, jesteśmy dwunożni i używamy podobnych form wyrażania myśli i koncepcji poprzez język, sztukę, rękodzieło szeroko pojęte.

Indianie z Peru żyjący na znacznych wysokościach mają inne zapotrzebowanie tlenowe, jak i żywieniowe, w porównaniu do mieszkańców Afryki, czy Japonii, co nie czyni ich jednak innymi, w pojęciu humanistycznym.

Ta izolacja wpędziła nas w pewnego rodzaju pychę - uznaliśmy się za „koronę stworzenia”, oddzieloną od reszty królestwa zwierząt głęboką przepaścią. Jednak, jak zauważa ciekawie Yuval Noah Harari w swojej książce „Sapiens”, to nie siła mięśni ani nawet sprawność narzędzi dała nam panowanie nad światem.

Kluczem okazała się zdolność do tworzenia fikcji.

Potęga wyobrazonego porządku

Religia, z perspektywy ludzkiej natury, jest właśnie takim „zjawiskiem nieistniejącym” - obiektywnie nie da się jej dotknąć, zważyć ani zmierzyć. Można to sparafrazować porównaniem, nie namówisz małpy, by oddała ci banana, obiecując jej nieskończoną ilość owoców w „małpim niebie”. Małpa chce banana tu i teraz.

Homo sapiens natomiast potrafi uwierzyć w koncepty wykraczające znacząco poza biologię i zahaczające o ezoteryzm. To właśnie ta zdolność do operowania fikcją stała się naszym największym atutem i zarazem najgroźniejszą bronią.

Dlaczego język operujący fikcją jest tak ważny?

Ponieważ pozwala na masową współpracę obcych sobie ludzi. Język ten ma niesamowitą

możliwość mocą jednoczenia. Bez wspólnego mitu - czy to religijnego, narodowego, czy ekonomicznego (jak wiara w wartość pieniądza, co też jest pojęciem fikcyjnym) - nie jesteśmy w stanie efektywnie działać w grupach większych niż około 150 osób.

Religia staje się „klejem”, który sprawia, że tysiące osób, które nigdy się nie spotkały, nagle działają w jednym celu: budują katedry, wyruszają na krucjaty lub tworzą skomplikowane systemy prawne.

Dwusieczny miecz wspólnoty

Mechanizm ten jest jednak moralnie obojętny - to narzędzie, które w zależności od intencji „operatora” służy do budowania lub niszczenia.

Z jednej strony mamy buddyzm z jego dążeniem do wyzwolenia z cierpienia czy Shinto, celebrujące harmonię z naturą i duchami przodków. Z drugiej strony, historia uczy nas, jak łatwo wspólny mit może stać się fundamentem wykluczenia.

Przykład losów Narodu Wybranego jest tu uderzający.

Historia Żydów na przestrzeni wieków to kronika nieustannych wygnań. Kilka znamienitych faktów pokazuje skalę problemu, gdzie Cesarz Henryk II wypędza ich z Anglii w 1154 roku, 1288 rok - Regent Królestwa Neapolu Robert d'Artois nakazuje wypędzenie Żydów z całych południowych Włoch.

Z kolei 1290 rok - Król Anglii Edward I wydaje edykt o wygnaniu Żydów (wszystkich Żydów, w liczbie ok. 16 tys., załadowano na statki i odesłano na kontynent, dotarli tylko nieliczni, bo większość Anglicy najpierw obrabowali, a potem potopili).

Rok 1492 - Królowie Hiszpanii Izabela I Kastyljska i Ferdynand II Aragoński wydali edykt nakazujący wypędzenie Żydów z Królestwa Hiszpanii i wszystkich jej posiadłości.

Paradoksalnie, to właśnie religijna i kulturowa spójność pozwoliła im przetrwać jako grupie, mimo braku własnego terytorium przez blisko dwa tysiące lat.

Z drugiej strony, ten sam mechanizm „wyobrażonej wspólnoty” pozwalał europejskim monarchom traktować ich jako „obcych”, których można obrabować, utopić lub wypędzić w imię wyższych, religijnych racji.

Zastanawiające jest, jak te narracje ewoluują. Polska, niegdyś nazywana „Paradisus Iudaeorum” (Żydowskim Rajem), gdzie w XVI wieku schronienie znalazło 3/4 światowej populacji Żydów, dziś staje w obliczu trudnych debat historycznych.

Sytuacja, w której współczesny lider polityczny, jak Benjamin Netanjahu, w przemówieniu wygłoszonym na terenie Polski, w gmachu Muzeum Historii Żydów Polskich (wybudowanym przez Polaków kosztem 300 mln zł i utrzymywanym przez Polaków kosztem ponad 10 mln zł rocznie), formułuje oskarżenia pod adresem narodu, który historycznie oferował azyl, pokazuje, jak plastyczna potrafi być „prawda” w służbie doraźnej polityki.

Fikcja literacka ustępuje tu miejsca fikcji politycznej.

Klientyzm duchowy czy suwerenność myśli?

Współczesna religia i systemy wyznań często stawiają jednostkę w roli „klienta”. Instytucje oferują gotowe pakiety odpowiedzi na trudne pytania, rytuały uśmierzające lęk przed nieznanym i poczucie przynależności w zamian za lojalność i przestrzeganie określonych dogmatów.

W świecie islamu, chrześcijaństwa czy

hinduizmu, struktury te potrafią mobilizować miliony do czynienia dobra (akcje charytatywne, pomoc społeczna), ale równie skutecznie potrafią „zamknąć” umysł na dialog z kimś, kto wierzy w inny zestaw fikcji.

Śmiało można tu zasugerować, że neandertalczykowie mogli wyginać właśnie dlatego, że byli zbyt do nas podobni, by ich ignorować, a jednocześnie zbyt odmienni, by ich tolerować.

Ten mechanizm „narcyzmu małych różnic” wciąż działa w naszych społeczeństwach, podsycany przez ideologie, które dzielą świat na „nas” i „ich”.

Konkluzja: Energia jednostki a myśl ogółu

Warto jednak rozróżnić dwa procesy: osobistą wiarę oraz społeczną religię.

Wiara sama w sobie jest zjawiskiem skorelowanym z energią jednostki. To intymna relacja z ideą, proces „przyciągania” tego, co w założeniu dobre. Jest to działanie jednostki dla jednostki - poszukiwanie wewnętrznego spokoju, sensu i sprawczości.

To nasza prywatna przestrzeń, w której budujemy własny system wartości.

Myśl społeczna natomiast jest nastawiona na ogół. To tutaj powstają systemy, które mają zarządzać masami.

O ile wiara może być oknem na świat, o tyle zinstytucjonalizowana religia bywa często ramą, która ten widok ogranicza.

Ostatecznie to od nas zależy, kogo wpuscimy do tych dwóch procesów. Czy pozwolimy, by narzucone z zewnątrz narracje i historyczne animozje definiowały nasze relacje z drugim człowiekiem?

Samodzielne myślenie jest jedynym bezpiecznikiem, który chroni nas przed zostaniem pionkiem w grze „fikcji”, które choć nieistniejące obiektywnie, mają realną moc zmieniania świata - zarówno na lepsze, jak i na gorsze.

Zrozumienie, że jako Sapiens jesteśmy „zwierzętami opowiadającymi bajki”, nie musi nas osłabiać. Wręcz przeciwnie - daje nam wolność wyboru tych opowieści, które budują mosty zamiast murów.

Bartosz Drajling

Bartosz Drajling
Finanzdienstleistungen
Berlin-Wilmersdorf
T: 01511 8666 445
F: 030 92109905
M: drajling.finanz@web.de

Matuschewski
RECHTSANWÄLTE BERLIN

Oferujemy **szybkie terminy!**

Rozmowa z adwokatem odbywa się zawsze w języku polskim

- **PRAWO KARNE**
- **PRAWO CYWILNE**
- **PRAWO RODZINNE**
- **PRAWO DROGOWE**
- **PRAWO PRACY**

Tel. 030 48 82 57 48

+49160 903 59 551

www.polski-adwokat-berlin.de

Nürnberger Straße 49, 10789 Berlin, U-Bahnhof: Kurfürstendamm lub Wittenbergplatz

KANCELARIA ADWOKACKA LUIZA A. KIJOWSKA

Adwokat
Fachanwältin für Verkehrsrecht
Kurfürstenstraße 23
10785 Berlin

Tel.: 030 - 311 66 92 - 6

Fax: 030 - 311 66 92 - 7

Mobil: 0178 - 197 90 53

info@ra-kijowska.de
www.ra-kijowska.de

Służę Państwu z pomocą:

- prawo ruchu drogowego

Regulacja wypadków w Polsce i w Niemczech według prawa Unii Europejskiej.

- prawo rodzinne

- prawo cywilne

- **prawo karne i wykroczeń**
(Ogólne prawo karne, o charakterze seksualnym, narkotyków i nieletnich.)

Mecenas Kijowska rozmawia po polsku i niemiecku.

np

Rechtsanwältin
NATALIA M. POSPIESZNA

- PRAWO RODZINNE, ROZWODY
- PRAWO DROGOWE I KARNE
- PRAWO GOSPODARCZE, WINDYKACJA
- PRAWO UMÓW, ODSZKODOWANIA
- NAJEM I NIERUCHOMOŚCI

+49 (0) 163 9287 373

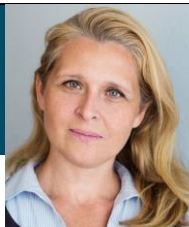
Kluckstr. 36 · 10785 Berlin · T +49 (0) 30 / 629 330 44

F +49 (0) 30 / 629 330 440 · office@np-law.de · www.np-law.de

Monika Gdaniec

Adwokat
Fachanwältin für Familienrecht
Specjalistka do spraw rodzinnych

Porady i reprezentacja w sprawach prawa rodzinnego i prawa przemocy domowej:

- separacja	- władza rodzicielska
- rozwód	- ustalenie widzeń z dziećmi
- mieszkanie małżeńskie	- ustalenie i podważenie ojcostwa
- podział majątku	- ustalenie miejsca zamieszkania dziecka
- alimenty separacyjne	- alimenty dziecięce i dzieci pełnoletnich
- przemoc domowa	- porwanie dziecka przez rodzica

Nürnberger Straße 24A
10789 Berlin

www.gdaniec.eu
kanzlei@gdaniec.eu

Telefon: 030/ 397 28 682
Fax: 030/ 397 28 683
WhatsApp: 01515 29 00 995
Facebook:
Adwokat Monika Gdaniec

UWAGA! Nowy adres!

Stefan Nowak
mecenas

Specjalista prawa rodzinnego

- uznany przez izbę adwokacką specjalista prawa rodzinnego
- wieloletnie doświadczenie w problemach z Jugendamten
- rozwody, alimenty, władza rodzicielska, kontakty z dziećmi itp.

UWAGA! Nowy adres!

Bergmannstr. 103, 10961 Berlin

Tel.: +4930 / 611 33 14, Mobil: 0177 888 76 03

Fax: +4930 / 611 19 05

E-mail: stefan.nowak@t-online.de

KAMIL KUBITZ

ADWOKAT - RECHTSANWALT

Mówimy po polsku

Świadczymy usługi prawne w języku polskim w zakresie:

prawa pracy, w tym szczególnie:

- wypowiedzenie umowy o pracę
- świadectwo pracy
- odprawa/odszkodowanie (Abfindung)
- leasing pracowników (Arbeitnehmerüberlassung)
- płaca minimalna
- napomnienie (Abmahnung)
- wynagrodzenie
- wynagrodzenie w okresie chorobowym

Doradzamy Państwu ww dziedzinach prawa oraz reprezentujemy przed sądami i urzędami.

Kamil Kubitz
Rechtsanwalt/Adwokat

Wittenbergplatz 2
10789 Berlin
Tel.: 030/236377221
Fax: 030/236377269
E-Mail: kamilkubitz@aol.com

Kancelaria prawna Jhb.legal

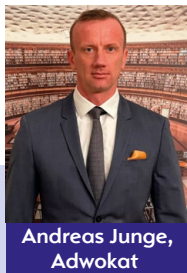
Prawnicy specjalizujący się w prawie karnym

Od ponad 15 lat

Specjalizacja: prawo karne,
prawo karne skarbowe,
prawo cywilne, prawo pracy

Kontakt:

E-Mail: kontakt@jhb.legal
Internet: jhb.legal

Andreas Junge
Adwokat

Telefon: polski/rosyjski 0157/37541355

ANWALTSKANZLEI STEFAN SLABIK

PORADY W JĘZYKU POLSKIM I NIEMIECKIM

Szczególnie w kierunkach prawnych:

- PRAWO CYWILNE OGÓLNE - ALLGEMEINES ZIVILRECHT
- PRAWO PRACY - ARBEITSRECHT
- PRAWO CYWILNE I KARNE - DROGOWE -
VEHRKEHSZIVIL- UND VEHRKEHRSTRAFRECHT
- PRAWO UBEZPIECZENIOWE - VERSICHERUNGSRECHT

www.advocat-slabik.de

Adwokat Slabik mówi po polsku!

MOTZENERSTR. 51, 12277 BERLIN

W pobliżu S-Bahn S-2

Stacja Schichauweg ca. 300 m

Tel.: 030 / 72 0192 88

Fax: 030 / 72 0192 89

Mobil: 0179 / 395 03 27

e-mail: Raslabik@t-online.de

Rechtsanwaltskanzlei

Grażyna Jopek

Rechtsanwältin i Radca prawny

Masz problemy prawne w Niemczech lub w Polsce?

Porady i obsługa prawna na gruncie prawa niemieckiego i polskiego
Reprezentacja przed sądami w Niemczech i w Polsce

Prawo cywilne (nakaz zapłaty)
rodzinne (rozwoły, alimenty)
spadkowe (testamenty, zachowek)
odszkodowania, prawo najmu
prawo karne, drogowe

Müllerstr. 156 A, 13353 Berlin
U-Bahn: Leopoldplatz
☎ 030 / 547 37 078
Mobil: 01791295896
gjopek@web.de

BRAINS TRUST GMBH
WIRTSCHAFTSPRÜFUNGSGESELLSCHAFT
STEUERBERATUNGSGESELLSCHAFT BERLIN

Jesteśmy nowoczesną kancelarią z siedzibą w centrum Berlina
w pobliżu Kościoła Pamięci (Gedächtniskirche). Zajmujemy się
obsługą księgową i prawno-podatkową głównie dla przedsiębiorstw
z Polski wchodzących lub działających już na rynku niemieckim,
np. w formie GmbH lub UG.

**Zapewniamy profesjonalne wsparcie, doskonałą znajomość
realiów rynku niemieckiego oraz indywidualne
podejście do każdego klienta.**

**Skontaktuj się z nami i rozwijaj swój biznes
w Niemczech bez ograniczeń.**

Oferujemy usługi w języku polskim i niemieckim.

Meinekestr. 27, 10719 Berlin

info@brains-trust.eu

Tel. +49 30 / 88 92 27 80 • Tel. +48 696 004 412

Rechtsanwalt & Strafverteidiger

- Adwokat & obrońca karny -

Kurfürstendamm 152, 10709 Berlin

Tel.: 030 - 80 96 26 31

Mec. Bartłomiej Kononowicz (U7: Adenauerplatz)

- Prawo karne (główna działalność)
- Prawo drogowe (wypadki etc.)
- Prawo rodzinne (rozwoły)
- Prawo cywilne (nakazy zapłaty etc.)

Porady w języku polskim i niemieckim

Fax: 030-80 96 26 32 Mobil: 0163 - 384 80 96

E-Mail: ra@kononowicz.de Internet: www.kononowicz.de

Rechtsanwaltskanzlei
in Kooperation (keine GbR)

Rechtsanwalt
Tomasz Kochanowski

Steuerberatungskanzlei

Steuerberaterin Dipl. Kffr.
Katarzyna Kochanowska

Specjalizacja

- * Prawo Karne
- * Prawo Pracy
- * Prawo Podatkowe
- * Obsługa Spółek
- * Prawo Rodzinne

E-Mail: kanzlei-kochanowski@t-online.de

Specjalizacja

- * zakładanie firm i spółek
- * pełna obsługa podatkowa i księgową
- * profesjonalne doradztwo podatkowe z uwzględnieniem międzynarodowego prawa podatkowego

E-Mail: stb@kochanowska.de

Hohenzollerndamm 61, 14199 Berlin;

Tel.: 81 82 0003; Fax.: 81 82 0004

Sprechzeiten: Mo., Di., Do. 09:00 – 18:00, Mi. 09:00 – 16:00, Fr. 09:00 – 14:00

KANCELARIA ADWOKACKA

Rok założenia 2003

Peter Kupisz

Kompetentna opieka prawna jest drogą do sukcesu

Oferuję rzetelne porady oraz opiekę prawną w języku polskim i niemieckim w następujących dziedzinach prawa:

- prawo karne i drogowe
- prawo rodzinne
- prawo pracy
- prawo gospodarcze

Peter Kupisz

biuro:
Blumenstr. 49, 10243 Berlin
(nahe Alexanderplatz
am U-Bhf. Strausberger Platz)

tel.: 030 68 23 11 07

fax: 030 68 23 11 08

kom. 0163/ 53 494 53, e-mail: kupisz@gmx.de, www.kupisz.de

Wesołych
Świąt

TŁUMACZE

TŁUMACZ PRZYSIĘGŁY

Ewa Golabek-Alberth

Wszystkie tłumaczenia, krótkie terminy

tel.: 030 814 93 668 kom. 0152 226 79 474

fax: 030 21978655 golabek-alberth@vodafone.de

Braunschweiger Str. 50, 12055 Berlin, S/U Neukölln

Zygmunt J. Piątosa

Tłumacz przysięgły języków niemieckiego i polskiego
Teksty ekonomiczne, techniczne, prawne, dokumenty

Tłumaczenia ważne także w Polsce !

Tel. (030) 262 68 04, Fax (030) 261 27 69

Mobil (0172) 30 78 355

Zygmunt@compuserve.com

14197 Berlin-Wilmersdorf, Johannisberger Str. 41A

Waldemar Maluński - tłumacz przysięgły jęz. niemieckiego

Po uzgodnieniu terminu niektóre tłumaczenia wykonuję na poczekaniu:
akty urodzenia, małżeństwa itp., zaświadczenia do ślubu!

Biuro: Emmentaler Str. 95, 13409 Berlin-Reinickendorf

Dojazd do Residenzstraße/Emmentaler Straße: U8, Bus 122 i 125

Tel.: (030) 57798194; tel. kom.: 0162 917 96 98; e-mail: info@maluski.de

Czy to dobry moment, żeby sprzedać nieruchomość w Berlinie?

Po okresie niepewności rynek nieruchomości ustabilizował się, a kupujący wracają – bardziej świadomi i zdecydowani. Dla właścicieli to sygnał, że dobrze przygotowany dom lub mieszkanie może dziś przyciągnąć realne zainteresowanie.

Są decyzje, które odkładamy miesiącami. A czasem nawet latami. Jedną z nich jest sprzedaż domu. W rozmowach z klientami w Berlinie bardzo często słyszę to samo pytanie: „Może jeszcze poczekać?” To zrozumiałe. Rynek nieruchomości w ostatnich latach się zmienił. Wzrost stóp procentowych, droższe kredyty i większa ostrożność kupujących sprawiły, że wielu właścicieli zaczęło się wahać. Ale dziś sytuacja wygląda inaczej.

Rynek, który dojrzał

Po okresie niepewności rynek nieruchomości w Niemczech wszedł w bardziej stabilną fazę. Ceny przestały gwałtownie się zmieniać, a kupujący... wrócili. Nie są to już przypadkowe osoby, które „rozkładają się” za mieszkaniem. To ludzie przygotowani, zdecydowani i świadomi. Wiedzą, czego szukają, mają zabezpieczone finansowanie i potrafią podejmować decyzje. Co ważne — rynek przyzwyczaił się do wyższych stóp procentowych.

Kredyty na poziomie około 3,5–4% przestały być barierą, a stały się nową normą. Dla sprzedających to bardzo istotny sygnał: **popyt nie zniknął — on się ustabilizował i stał się bardziej jakościowy.**

Berlin nadal przyciąga

Berlin nie jest rynkiem przypadkowym. To miasto, które od lat przyciąga ludzi z całego świata — specjalistów, studentów, przedsiębiorców. I to się nie zmieniło. Liczba dostępnych mieszkań wciąż nie nadąża za zapotrzebowaniem, a dobrze położone nieruchomości nadal budzą duże zainteresowanie. Dla właścicieli oznacza to jedno: **na rynku są kupujący — trzeba tylko do nich trafić.** I właśnie tutaj zaczyna się różnica między „wystawieniem mieszkania” a jego świadomą sprzedażą.

Co dziś naprawdę się sprzedaje?

Dzisiejszy rynek nie jest już rynkiem przypadkowych decyzji. To rynek, który nagradza przygotowanie. Największym zainteresowaniem cieszą się mieszkania w lokalizacjach, które oferują coś więcej niż tylko adres. Dzielnice takie jak Prenzlauer Berg, Köpenick czy Pankow przyciągają stabilnym popytem, dobrą infrastrukturą i przewidywalnością. Ale sama lokalizacja to nie wszystko. Kupujący coraz częściej zwracają uwagę na stan nieruchomości. Mieszkania zadbane, dobrze przygotowane wizualnie i technicznie sprzedają się szybciej i przyciągają bardziej zdecydowanych klientów. Wiele nabywców woli dziś zapłacić więcej, ale mieć pewność — zamiast ryzykować nieprzewidywalne koszty remontu. Jest jeszcze jeden element, który decyduje o sukcesie sprzedaży: **realistyczna cena.** W czasach, gdy dostęp do informacji jest ogromny, kupujący dokładnie analizują rynek. Zbyt wysoka cena na początku może sprawić, że oferta „znika” z ich radaru, zanim w ogóle zdąży zostać zauważona.

Błąd, który kosztuje najwięcej

Z mojego doświadczenia wynika, że największym błędem sprzedających nie jest zły moment na sprzedaż. Jest nim brak strategii. Często spotykam się z podejściem: „wystawimy i zobaczymy”. Tymczasem sprzedaż nieruchomości to proces — wymagający analizy, przygotowania i odpowiedniego prowadzenia. Złe ustawiona cena, nieprzygotowane mieszkanie czy przypadkowa prezentacja mogą sprawić, że nawet dobra nieruchomość traci swój potencjał. A rynek dziś bardzo szybko weryfikuje takie decyzje.

Sprzedaż to decyzja strategiczna

Coraz częściej obserwuję, że właściciele zaczynają patrzeć na nieruchomości nie tylko emocjonalnie, ale strategicznie. Zadają sobie pytania: Czy to dobry moment, żeby sprzedać? Czy warto jeszcze czekać? Czy mogę wykorzystać obecną sytuację rynkową? I bardzo często dochodzą do wniosku, że sprzedaż nie jest „rezygnacją”, ale świadomym krokiem w stronę kolejnej decyzji finansowej.

Właściwe pytanie

W mojej pracy widzę jedną rzecz bardzo wyraźnie. Pytanie nie brzmi już: „czy warto sprzedać?” Lepsze pytanie brzmi: „**jak sprzedać dobrze?**” Bo na rynku są dziś kupujący. Ale wybierają oni tylko te nieruchomości, które są przygotowane profesjonalnie i przedstawione we właściwy sposób. Jeśli rozważają Państwo sprzedaż nieruchomości w Berlinie lub chcą sprawdzić jej aktualną wartość rynkową, zapraszam do kontaktu. Pomagam moim klientom przejść przez cały proces sprzedaży spokojnie, bezpiecznie i strategicznie — od pierwszej analizy aż po finalizację transakcji.

Autor: Olga Martin
Pośrednik Nieruchomości w Niemczech
www.immolla.com

Moją specjalizacją jest zakup, wynajem i sprzedaż nieruchomości w Niemczech. Pomagam moim klientom przejść bezpiecznie przez każdy etap sprzedaży.

Pracuję w pięciu językach: niemieckim, angielskim, włoskim, hiszpańskim i oczywiście polskim.

Rzeczoznawczyni majątkowa

Uczę, jak kupić nieruchomość w Niemczech – krok po kroku

Pomagam zrozumieć cały proces zakupu nieruchomości – od pierwszej decyzji, przez kluczowe etapy, aż po podpisanie umowy.

Przekazuję rzetelną wiedzę, która pozwala uniknąć niepewności i kosztownych błędów.

Nie sprzedaję nieruchomości.
Działam wyłącznie w Twoim interesie.

O | L
OLGA ŁUCZEWSKA

www.gerpol-realestate.com
info@gerpol-realestate.com
+48 694 485 624

Domek z działką w Świnoujściu

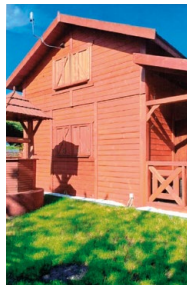
Dom drewniany ocieplony piętrowy, 70m²,
ma 2 lata + Taras 14m². 3 Pokoje + kuchnia i łazienka,
wszystko nowe umeblowane.
Wszystkie Media, TV + internet. Działka 500 m².

**Cena wywoławcza
450,000 złoty.**

+48/533 77 44 55
+49/0178 218 74 46
+49/030 498 72 663

Pensjon Spandau

Pokoje do wynajęcia, tel.: 0151 172 61 455

Wynajmę umeblowany pokój spokojnej osobie pracującej w dzielnicy Berlina Adlershof. Cena €550,-. Kontakt pod 0172 / 305 16 89

Wynajmę komfortowy jednoosobowy pokój w dużym słonecznym mieszkaniu w dzielnicy Reinickendorf. Łazienka, kuchnia z nowymi sprzętami AGD, 2 piętro, czyste i zadbane mieszkanie. Idealne dla pracującej osoby. Kontakt pod numerem +4917610430496

Matrymonialne / Towarzyskie

Może fajny facet lat 60, pozna fajną Panią o tych samych zamiarach. Tel.: 030 43776396 lub 0176 60372115

Ich (m, 38, 175 cm, halber Pole, berufstätig, schlank, kein Disco-Fan) möchte gerne eine Frau kennenlernen und freue mich über eine Nachricht. E-Mail : trzmie@gmx.de

Wdowiec lat 73 zamieszkały koło Berlina szuka towarzystwa starszej pani. Celem są wspólne urlopy, wspólne weekendy oraz pomoc tam gdzie ona będzie potrzebna. Whatsapp i telefon 015168402193

IMMOLLA

Olga Martin

Pośrednik nieruchomości w Berlinie

www.immolla.com

+49 171-238-14-95

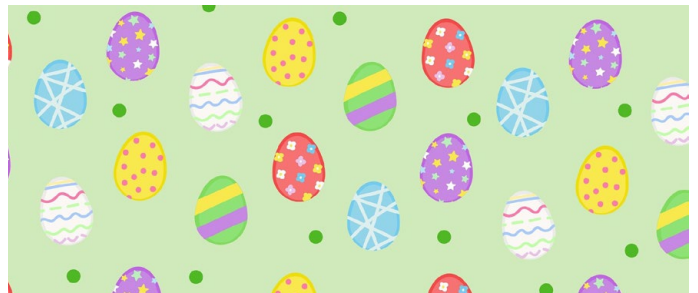
olga@immolla.com

**Chcę Państwo sprzedać nieruchomość?
Jestem tu dla Was!**

Moją specjalizacją jest sprzedaż, zakup i wynajem nieruchomości w Berlinie. Pomagam moim klientom przejść bezpiecznie przez każdy etap sprzedaży.

Pracuję w pięciu językach:
niemieckim, angielskim, włoskim,
hiszpańskim i oczywiście polskim.

**Wesołych Świąt,
SMACZNEGO JAJKA ...**

Katharina-Heinroth-Grundschule

Staatliche Europa-Schule Berlin
(Deutsch / Polnisch)

Serdecznie zapraszamy
na zapisy przyszłych pierwszoklasistów.

Wir freuen uns auf die Anmeldungen
der zukünftigen Schulkinder.

Cieszymy się na kontakt z Państwem i Państwa dzieckiem!

Wir freuen uns auf Sie und Ihr Kind!

Katharina-Heinroth-Grundschule
Münstersche Straße 16
10709 Berlin
Tel: (030) 89043951-11
www.katharina-heinroth-grundschule.de

Praca dla asystenta / asystentki medycznej

Przychodnia lekarska COAGUMED Gerinnungszentrum
na Kurfürstendamm poszukuje **asystentki medycznej (MFA)**.

Oferujemy: atrakcyjne zarobki, umowę o pracę na czas nieokreślony, uregulowany czas pracy (wolne weekendy i święta), gratyfikacje świąteczne i urlopowe, dofinansowanie kosztów biletu miesięcznego. Nowoczesne miejsce pracy w stabilnym i dynamicznie rozwijającym się przedsiębiorstwie.

Oczekujemy: Dobrej znajomości języka niemieckiego - warunek konieczny, komunikatywności i umiejętności pracy z ludźmi, rzetelności, umiejętności pracy w zespole, gotowości do zdobycia umiejętności pobierania krwi będzie dodatkowym atutem.

Aplikacja na adres: ws@coagumed.de

Berlinek

Sprachenzentrum

Dr. Anna Weise e.K.

Intensywne kursy języka niemieckiego

Prowadzone przez kompetentnych i miłych nauczycieli z licencją BAMF, w międzynarodowych grupach i miłej atmosferze

Możliwe dofinansowanie lub przejęcie całych kosztów
przez Urząd d.s. Migracji i Uchodźców
Bundesamt für Migration und Flüchtlinge

Kursy odbywają się rano, po południu lub wieczorem - stacjonarnie lub online

Oferujemy także Jobcoaching, programy indywidualne oraz korepetycje:
angielski, francuski, hiszpański, polski, rosyjski oraz inne przedmioty

Szkoła w Charlottenburg

Kantstraße 151, 10623 Berlin
Tel.: 030 347 87 266
post@berlinek.de

Szkoła w Reinickendorf

Maarer Str. 48, 13435 Berlin
Tel.: 030 403 96 222
post-mv@berlinek.de

Zapraszamy! www.berlinek.de

ZAPRASZAMY DO ODDZIAŁU DZIECIĘCEGO POLSKIEJ SZKOŁY PRZY AMBASADZIE RP

PRZYGOTOWANIE DO NAUKI W SZKOLE POLSKIEJ
POZNANIE POLSKIEJ KULTURY PRZESZABAWĄ
WARSZTATY O POLSKICH TRADYCJACH
SERDECZNA ATMOSFERA
UDZIAŁ W ZAJĘCIACH JEST DARMOWY

ADRES: GORGASRING 3, 13599 BERLIN-HASELHORST
ZGŁOSZENIA: BERLIN@ORPEG.GOV.PL

Znaleźć podsłuch to połowa sukcesu

Jakiś czas temu w przekroju „Kon-taktów” ostrzegaliśmy przed zjawiskiem, jakim jest szpiegostwo gospodarcze. Dziś technologia idzie naprzód, a metody inwigilacji stają się coraz bardziej wyrafinowane. Jako zespół Biura Detektywistycznego Domański wiemy, że profesjonalne wykrywanie podsłuchów to dziś konieczność – zwłaszcza tam, gdzie stawka są tajemnice zawodowe.

Skala inwigilacji: Tysiące „uszu” w sprzedaży

W samej Europie sprzedaż urządzeń szpiegowskich rośnie o ok. 20% każdego roku. Ten masowy proceder uderza w nasze domy, biura i sale negocjacyjne. Fakt, że te urządzenia znikają ze sklepów w takim tempie, to najlepszy dowód na skalę zagrożenia, z którym na co dzień walczą nasi detektywi z <https://detektywdomanski.pl/>

Niewidzialny wróg: Radiowy „Cień” i nadajniki UKF

Wielu klientów pyta nas o zagłuszacze sygnału. To niebezpieczne złudzenie. Amatorskie zagłuszacze są całkowicie nieskuteczne wobec nadajników kwarcowych UKF oraz rejestratorów offline. Co więcej, stosowanie profesjonalnych zagłuszaczy, które mogłyby poradzić sobie z pasmem UKF, jest w wielu przypadkach niezgodne z prawem (zarówno w Niemczech, jak i w Polsce). Samowolne zakłócanie pasm radiowych grozi wysokimi karami, a mimo to nadal nie chroni przed dyktafonami offline.

- Zasięg do 5 km: W takim promieniu może czaić się intruz słuchający nas na żywo w swoim samochodzie.
- Rejestratory offline: Miniatury dyktafony z pamięcią wewnętrzną nie emitują fal, więc są „martwe” dla amatorskich detektorów.

Pamiętajmy, że technologia to nie wszystko – liczy się doświadczenie detektywa

Nawet najlepszy analizator widma ma swoje ograniczenia. Jeśli podsłuch zostanie ukryty wewnątrz innego urządzenia – np. w drukarce czy telewizorze – analizator wskaże sygnał, ale nie „odsieje” go od naturalnego szumu elektroniki sprzętu biurowego. Tu właśnie kłania się nasze wieloletnie doświadczenie. Profesjonaliści z detektivdomanski.de wiedzą, gdzie szukać anomalii i jak przeprowadzić fizyczną inspekcję, by odróżnić fabryczne podzespoły od intruza. To wiedza i instynkt dają 100% pewności.

Cel nr 1: Kancelarie, Zarządy i Negocjacje

Poufność to fundament zaufania w sektorach wysokiego ryzyka:

- Kancelarie adwokackie i podatkowe: Wyciek to złamanie tajemnicy zawodowej i utrata reputacji.
- Spotkania zarządów i negocjacje ofertowe: Znajomość ceny ofertowej pozwala konkurencji wygrać każdy przetarg.
- Konferencje i sale negocjacyjne: Miejsca, gdzie ważą się losy najważniejszych decyzji.

Zalecamy regularne kontrole techniczne (np. co 6 miesięcy). Koszt badania to ułamek wartości informacji, która może wycieć.

Okazja czyni szpiega: 5 sekund na instalację

Podłożyć urządzenie może niemal każda osoba, którą wpuszczamy do biura: nieuczciwy serwisant, ekipa sprzątająca czy dostawca jedzenia. Wystarczy 5 sekund, aby podłożyć podsłuch np. pod blatem stołu konferencyjnego. Chwila nie-

uwagi może kosztować utratę przewagi rynkowej wypracowywanej latami.

Znaleźć to za mało – liczy się dowód i zasadzka

W Niemczech (§ 201 StGB) i w Polsce za nielegalny podsłuch grozi do 5 lat więzienia. Jednak samo znalezienie urządzenia to połowa sukcesu. Często po wykryciu pluskwy wprowadzamy kontrolowaną dezinformację, przygotowując specjalny panel rozmów. Pozwalamy sprawcy słuchać tego, co chcemy, by usłyszał, jednocześnie organizując profesjonalną zasadzkę. Celem jest ujęcie go na gorącym uczynku podczas odbioru sprzętu – tylko tak zabezpieczony dowód pozwala na skuteczne postawienie zarzutów.

Podsumowanie

Pamiętajmy o higienie cyfrowej: unikajmy opcji „Zaloguj bez hasła” i uważajmy na prezenty elektroniczne. Prywatność nie jest dana raz na zawsze – trzeba o nią dbać aktywnie i profesjonalnie.

Biuro Detektywistyczne Domański. Eksperci od wykrywania podsłuchów i ochrony informacji w Polsce i Niemczech.

DETEKTYW DOMANSKI PL Sp. z o.o.

ul. Juliana Bartoszewicza 1C/49, 00-337 Warszawa
e-mail: detektywdomanski@gmail.com
www.detektywdomanski.pl
Tel. 0048 517 148 794

DETEKTEI-DOMANSKA

Kollwitzstraße 76, 10435 Berlin
Tel.: +49 175 997 4396
mailto:detektivdomanski@yahoo.de
www.detektivdomanski.de

DETEKTYW

OD PONAD 20 LAT ŚWIADCZYMY USŁUGI
DETEKTYWISTYCZNE NAJWYŻSZEJ KLASY DLA
NAJBARDZIEJ WYMAGAJĄCYCH KLIENTÓW.
SKUTECZNOŚĆ, DYSKRECJA I LOJALNOŚĆ
- TO WARTOŚCI, KÓRE STANOWIĄ FUNDAMENT
NASZEJ WSPÓŁPRACY.

DLA OSÓB PRYWATNYCH

- WERYFIKACJA PRZEDMAŁŻEŃSKA PARTNERA/PARTNERKI
- POSZUKIWANIE SPADKOBIERCÓW
- POSZUKIWANIE DOWODÓW W SPRAWACH NIEWYJAŚNIONYCH
- POSZUKIWANIE OSÓB I PRZEDMIOTÓW
- POSZUKIWANIE MIENIA ZABUŻAŃSKIEGO

DLA KOLEKCJONERÓW

- EKSPERTYZY I WERYFIKACJA AUTENTYCZNOŚCI DZIEŁ SZTUKI
- POSZUKIWANIE SKRADZIONYCH DZIEŁ SZTUKI I OBIEKTÓW KOLEKCJONERSKICH
- BADANIE HISTORII OBIEKTU
- ANALIZA LABORATORYJNA I WYKRYWANIE FAŁSYFIKATÓW
- ANTYKI I BIŻUTERIA – OCENA AUTENTYCZNOŚCI I WARTOŚCI
- DOKUMENTY I RĘKOPISY – EKSPERTYZY HISTORYCZNE

DLA FIRM

- WERYFIKACJA KONTRAHENTÓW
- OCHRONA TAJEMNIC HANDLOWYCH
- POSZUKIWANIE DŁUŻNIKÓW
- AUDYTY BEZPIECZEŃSTWA
- DYSKRETNY MONITORING WIZYJNY
- WERYFIKACJA PRACOWNIKÓW
- OCHRONA ZNAKU TOWAROWEGO I WŁASNOŚCI INTELEKTUALNEJ

Berlin 10435 • Kollwitzstraße 76
+49 175 997 43 96
detektivdomanski@yahoo.de

Warszawa 00-337 • J Bartoszewicza 1C/49
Tel. 0048 517 148 794
detektywdomanski@gmail.com

Średniowieczny jarmark: Wielkanocne widowisko rycerskie

04-06 kwietnia 2026 r.

W cytadeli Spandau na odwiedzających czeka historyczny targ, turnieje rycerskie i pokaz ognia na koniach.

Miłośnicy nocy i średniowiecznych jarmarków mają wiele powodów do radości podczas tradycyjnego Wielkanocnego Spektakulum Rycerskiego w Spandau: program rozrywkowy obejmuje historyczne koncerty muzyczne na dwóch scenach, przedstawienia teatralne i akrobatyczne, a także pokaz ognia i pokaz fakira. Oczywiście podczas tego średniowiecznego festiwalu nie zabraknie walk rycerskich na ziemi i turniejów rycerskich na koniach.

Godziny otwarcia
10:00–19:00

Ceny biletów

15 euro, ulgowe 12 euro, dzieci poniżej 16 lat 8 euro, dzieci poniżej 5 lat bezpłatnie

Wielkanocny bieg Wartenberg

5 kwietnia 2026 r.

Tradycyjny bieg wielkanocny Wartenberger SV oferuje cztery dystanse: półmaraton, mały bieg krajobrazowy o długości 12,3 km, bieg o długości 4,1 km oraz bieg dla dzieci.

W biegu wielkanocnym Wartenberg mogą uczestniczyć zarówno biegacze, jak i spacerowicze. Punktem startowym jest obiekt sportowy Wartenberg przy Fennpfuhlweg, gdzie wszyscy biegacze mają do dyspozycji prysznic i szatnię. Stamtąd, w zależności od wybranego dystansu, trasa prowadzi przez stadion i park krajobrazowy Wartenberger Feldmark oraz obok jeziora Malchower See. Na dłuższych trasach znajduje się kilka punktów pomocy. Starty są rozłożone w czasie, a pomiar czasu odbywa się za pomocą chipa zintegrowanego z numerem startowym. Jako dodatkową motywację każdy uczestnik, który ukończy bieg, otrzymuje medal i czekoladowego zajączka. Więcej informacji na:

<https://www.finishers.com/en/event/wartenberger-osterlauf>

Festiwal Kwitnącej Wiśni w Ogrodach Świata

11 i 12 kwietnia 2026 r.

Niekończące się morze jasnoróżowych kwiatów wiśni w Ogrodach Świata w dzielnicy Marzahn wita długo wyczekiwaną wiosnę.

Jasnoróżowe kwiaty wiśni są wyraźnym znakiem, że nadeszła wiosna! Festiwal Kwitnącej Wiśni odbywa się co roku w kwietniu. Odbywa się on w Ogrodach Świata w dzielnicy Marzahn. Każdego roku spodziewanych jest około 25 000 odwiedzających.

Festiwal odbywa się z okazji „Hanami” (jap. „oglądanie kwiatów”) - tradycyjnego japońskiego festiwalu kwitnącej wiśni. W Japonii kwiat wiśni jest uważany za symbol przemijania i piękna, ponieważ można go podziwiać tylko przez kilka dni w roku. Goście Festiwalu Kwitnącej Wiśni

w Ogrodach Świata mogą liczyć na bogaty program rozrywkowy i sceniczny w ogrodach japońskim, chińskim i koreańskim.

Oferta rozrywkowa obejmuje taniec, śpiew, bębny, sztukę i rzemiosło oraz wiele kulinarnych przysmaków. Program został celowo skonstruowany w taki sposób, aby w specjalnych strefach tematycznych w sposób pełen szacunku i równoważony przedstawić kulturę i gastronomię Japonii, Chin i Korei.

Jak co roku, liczni fani cosplayu ponownie zbierają się, aby zaprezentować swoje kostiumy mangowe w konkursie. Konkurs talentów cosplay odbędzie się w sobotę na arenie. Termin zgłoszeń upływa 31 marca. Cosplayerzy otrzymują zniżkę na wstęp.

Achtung Berlin

15-22 kwietnia 2026

Ten festiwal filmowy poświęcony nowemu kinematografii niemieckiej prezentuje aktualne dzieła filmowców z Berlina i Brandenburgii przez tydzień w kilku berlińskich kinach.

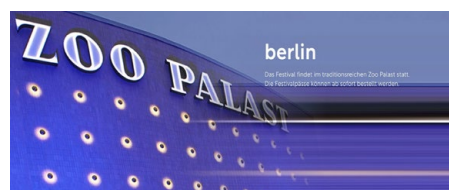
W sumie zostanie pokazanych około 70 filmów fabularnych i dokumentalnych, a także filmów średniometrażowych i krótkometrażowych. W konkursie filmów fabularnych zostanie zaprezentowanych sześć światowych premier i jedna niemiecka premiera, natomiast wszystkie pozostałe filmy biorące udział w konkursie będą miały swoją berlińską premierę. Sekcja „Berlin Highlights” prezentuje filmy fabularne, które wyróżniają się własnym, charakterystycznym stylem, nietypową perspektywą lub poruszają szczególnie kontrowersyjne tematy.

22. edycja festiwalu filmowego rozpocznie się filmem Borbály Nagy Mambo Maternica w Colosseum w dzielnicy Prenzlauer Berg. Film opowiada historię trzech kobiet z Paryża, Budapesztu i Berlina, które znajdują się w punkcie zwrotnym swojego życia i zmagają się z oczekiwaniami społecznymi oraz własnymi pragnieniami.

Więcej informacji na:
<https://achtungberlin.de/>

Fantasy Filmfest Nights

16-19 kwietnia 2026

Przez cztery dni festiwalu miłośnicy filmów fantasy mogą cieszyć się bogatym programem, obejmującym kilka pokazów przedpremierowych i sporą dawkę horroru.

Budowanie napięcia, przerażające zaskoczenia i krwiożerczy bohaterowie: podczas Fantasy Filmfest Nights klasyczny horror spotyka się z pomysłową fabułą i niezwykłymi postaciami.

Miejsce: Zoo Palast

Szczegółowy program:

<https://fantasyfilmfest.com/programm/>

Targi komiksów w Berlinie

19 kwietnia 2026 r.

Berlińskie Targi Komiksowe (Berliner Comicmesse) prezentują zarówno komiksy antykwaryczne, jak i nowości wydawnicze.

Berlińskie Targi Komiksowe są miejscem spotkań fanów, wydawców i ilustratorów literatury graficznej. Oprócz szerokiej gamy starych i nowych komiksów dostępnych w sprzedaży, wydawcy prezentują swoje najnowsze i przyszłe publikacje. Fani mogą spotkać się i porozmawiać z uznanymi rysownikami i grafikami oraz zanurzyć się w świecie komiksów podczas wykładów i dyskusji. Oprócz rzadkich egzemplarzy i oryginalnych rysunków, na stoiskach wydawców i sprze-

dawców prezentowane są również mangi i powieści graficzne.

Kiedy:
Niedziela, 19 kwietnia 2026 r.

Gdzie:
Tegeler-Seeterrassen
Wilkestr. 1-5 | 13507 Berlin

Godziny otwarcia:
10:00–16:00

Wstęp:
6 € za osobę (dzieci do 12 lat bezpłatnie)

Na targach komiksowych w Berlinie miłośnicy mangi i komiksów spotykają się z wydawcami i artystami z obu dziedzin. Oferta sprzedawców obejmuje zarówno rzadkie egzemplarze, jak i nowości. Ponadto różni artyści wzbogacają targi komiksowe swoimi dziełami.

Noc bibliotek

23 kwietnia 2027

Biblioteki w całym Berlinie otwierają swoje podwoje i zapraszają odwiedzających do skorzystania z bogatego programu warsztatów, odczytów i wycieczek z przewodnikiem. Podczas drugiej ogólnokrajowej Nocy Bibliotek w 2027 r. liczne biblioteki w Berlinie ponownie otworzą swoje podwoje i zaproszą odwiedzających do odkrywania różnorodności swojej oferty. Celem wydarzenia jest podkreślenie szerokiego zakresu usług bibliotecznych. Jest ono skierowane do szerokiego grona odbiorców i oferuje ekscytujące atrakcje zarówno dla dorosłych, jak i dla dzieci. W kampanii Noc Bibliotek uczestniczą zarówno duże biblioteki akademickie, jak i liczne biblioteki miejskie.

Marta Janik

FINANSE / KSIĘGOWOŚĆ / UBEZPIECZENIA

Kompleksowa obsługa biura i firm profesjonalnie i rzetelnie

Obsługa w języku
polskim i niemieckim.

Tel.: 0177 6177072
albo Email: bueroservice@gmail.com

Skontaktuj się z nami,
aby otrzymać bezpłatną konsultację!

Oferujemy kompleksowe usługi biurowe oraz wsparcie dla przedsiębiorców

Nasze Usługi:

Księgowość i Rozliczenia

- bieżąca księgowość
- rozliczenia podatkowe
- faktury, dokumenty, zestawienia
- kontakt z urzędami

Pomoc przy Wniosekach i Formalnościach

- Kindergeld
- Arbeitslosengeld
- Elterngeld
- Steuererklärung
- inne wnioski urzędowe

Zapewniamy indywidualne podejście, terminowość oraz pełną dyskrecję. Pomagamy szybko, jasno i skutecznie.

„NASZE POLSKIE BIURO” rok założenia 2004

GEWERBEVERWALTUNG BÜROSERVICE

Serwis biurowy, adres do korespondencji, Gewerby bez stałego meldunku w Niemczech, formalności urzędowe, meldunkowe, JobCenter, Arbeitsamt, pisanie podań i odwołań, współpraca z niezależnymi biurami księgowymi i adwokatami, dostęp do wszelkich formularzy urzędowych, przepisów unijnych, Kindergeld, pisanie i archiwizacja rachunków dla „Gewerbowców”, ubezpieczenia.

Barfusstraße 11 13349 Berlin/Wedding Piotr Brzezinski Bus 120 U-6 Rehberge
 Tel.: 030/77006344 • 030/239 16 284 • Kom.: 0176/49127482 • Fax: 030/23916283
 naszeplbiuro@onet.pl

GEWERBE, SERWIS BIUROWY, KSIĘGOWOŚĆ, SPRAWY URZĘDOWE, JOB-CENTER, UBEZPIECZENIA

Oferujemy pomoc przy
 rejestracji i prowadzeniu DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ (bez konieczności stałego zameldowania w Niemczech)
 ADRES KORESPONDENCYJNY dla firm
 prowadzeniu pełnej KSIĘGOWOŚCI
 zakładaniu KONTA BANKOWEGO
 zameldowaniu w IHK, HANDWERKSKAMMER
 sprawach związanych z JOB-CENTER i AGENTUR FÜR ARBEIT
 uzyskiwaniu KINDERGELD, ELTERNGELD, GRUNDSICHERUNG
 ubezpieczeniach zdrowotnych - KRANKENVERSICHERUNG
 umowach GAZ, PRĄD, TELEFON, ...
 POŚREDNICTWO PRACY

WESOŁOWSKI
UNTERNEHMENSBERATUNG
BÜROSERVICE

Augustastr. 1
12203 Berlin, Lichterfelde

+49 (0) 152 553 349 41
www.polskiserwis.de
kontakt@polskiserwis.de

POMOC W ZAKŁADANIU I PROWADZENIU FIRM [również dla osób bez meldunku]

- ROZLICZENIA PODATKOWE DLA FIRM I OSÓB PRYWATNYCH
- KORESPONDENCJA URZĘDOWA
- WYPEŁNIANIE FORMULARZY
- KINDERGELD
- UBEZPIECZENIA

SZYBKO • KOMPLEKSOWO • PRZYSTĘPNA CENA

tel. +49 30 600 594 34 DE
 tel. +48 717 230 474 PL
 fax: +49 30 657 099 45

info@daniel-kanzlei.de
www.daniel-kanzlei.de

GODZINY OTWARCIA Hertzbergstr.20
 pn.-czw. 10:00-20:00 12055 Berlin - Neukölln
 piątek nieczynne

PUNKTY OBSŁUGI KLIENTA W POLSCE

30-376 KRAKÓW

ul. Tyniecka 158
 +48 12 283 40 01
 +48 12 283 40 02

GODZINY OTWARCIA
 pn, wt, śr, pt. 8:00-16:00
 czw. 10-18

59-900 ZGORZELEC

ul. Lubańska 10e/8
 +48 756 138 954

GODZINY OTWARCIA
 pn.-pt. 8:00-16:00

69-100 SŁUBICE

Aleja Niepodległości 24B/1
 +48 957 377 535

GODZINY OTWARCIA
 pn, wt, śr, pt. 8:00-16:00
 czw. 10-18

71-001 Szczecin

Gorzowska 66/2
 +48 914040066

GODZINY OTWARCIA
 pn, wt, śr, pt. 8:00-16:00
 czw. 10-18

J.N. Büroservice Berlin

Sprawy urzędowe - Agentur für Arbeit / Familienkasse / Gewerbeamt / Bürgeramt / Job Center / Wnioski / Odwołania / Tłumaczenia / Prowadzenie rachunków małych firm / Gewerbe bez stałego meldunku

Jarosław Nowakowski
Dipl.-Kfm

e-mail: jaroslaw@nowakowski-privat.de
 Tel/Fax.: 030 398 84 670
 Mobil: 0151/ 17890903

„Gertzen - Consulting” Ewa Gertzen

Niemżliwe umożliwiam! Od Gewerby po Jobcenter!!!

Pomagam: w załatwieniu formalności urzędowych wypełniania dokumentów prowadzenia korespondencji

Godziny otwarcia: 10.00 - 18.00

Tauernallee 63, 12107 Berlin Mariendorf
 E-Mail: ewa.gertzen@hotmail.de
Nowy numer.: 0152-08 21 59 73

Od ponad 20 lat Księgowość, Porady, Kursy,...

- organizacja pomieszczeń, adresu,...
- Arbeitsamt: Einstiegsgeld, Anlage EKS,...
- sprawy urzędowe, Businessplan,...
- też przy współpracy z Steuerberaterem.

Robert Koszewski Dipl. Betriebswirt
 Pannwitzstr. 42a, 13403 Berlin,
 e-mail: koszewski@web.de,
 Tel.: 030/413 78 91, 0171 570 52 44

Połączenie: S8- Eichborndamm, U8- Rathaus Reinickendorf lub Bus - 221

Steuerkanzlei
Dr. Robert Józwiak
 Steuerberater

- pełna pomoc podatkowo-księgowa
- doradztwo podatkowe w zakresie międzynarodowego prawa podatkowego
- obsługa polskich podmiotów gospodarczych świadczących usługi na terenie Niemiec
- reprezentacja przed niemieckimi sądami finansowymi

Rabenstr.35, 13505 Berlin
 Tel.: (+4930) 431 36 25
 Fax: (+4930) 554 73 706
 E-Mail: stb@jozwiak-berlin.com

Bürozeiten:
 Montag 08.00 – 16.00 Uhr
 Dienstag 08.00 – 16.00 Uhr
 Mittwoch geschlossen
 Donnerstag 08.00 – 16.00 Uhr
 Freitag 08.00 – 16.00 Uhr

VIO BAU SERVICE

Polskie Biuro Rachunkowe w Berlinie
Vio Bau Service GmbH
 Röblingstraße 152-154 • 12105 Berlin

Rejestracja i prowadzenie działalności gospodarczej:

- rejestracja jednoosobowej działalności gospodarczej Gewerbe
- pomoc w rejestracji spółek GbR, GmbH
- rejestracja polskich firm budowlanych
- Steuernummer
- Freistellungsbescheinigung
- adres korespondencyjny dla firm
- prowadzenie księgowości
- rozliczenia podatkowe
- rozliczenia wynagrodzeń

Pomoc w sprawach urzędowych
 (wypełnianie wniosków, pisanie odwołań)

Skontaktuj się

☎ **030 252 061 83**
 📞 **0157 549 116 91**
 @ viobauservice@gmx.de
 🌐 www.officeviobauservice.de

Ubezpieczenia zdrowotne, OC, rentowe i inne.
Zakładanie kont bankowych

- Jobcenter
- Arbeitsamt
- Kindergeld
- Elterngeld
- Wohngeld

Ubezpieczenia, Bankowość, Nieruchomości
Sebastian Drag - 21 lat działalności
 Professional Bachelor for Financial Consulting (CCI)

Oferuję:

- sprzedaż, kupno mieszkań / domów na terenie całych Niemiec
- kredyty na mieszkania własnościowe lub domy
- doradztwo finansowe oraz wszystkie ubezpieczenia prywatne i firmowe
- ubezpieczenia samochodowe - uznajemy wszystkie zniżki z Polski!
- DKV Zahnzusatzversicherung - korzystne ceny - aż do 100% pokrycia rachunku

Lucy-Lameck-Straße 22/23 • 12049 Berlin
 www.sebastian.drag.ergo.de

Tel.: 030 / 629 843 69 • mobil: 0163 / 31 32 875
 e-mail: sebtermin@gmail.com

Allianz

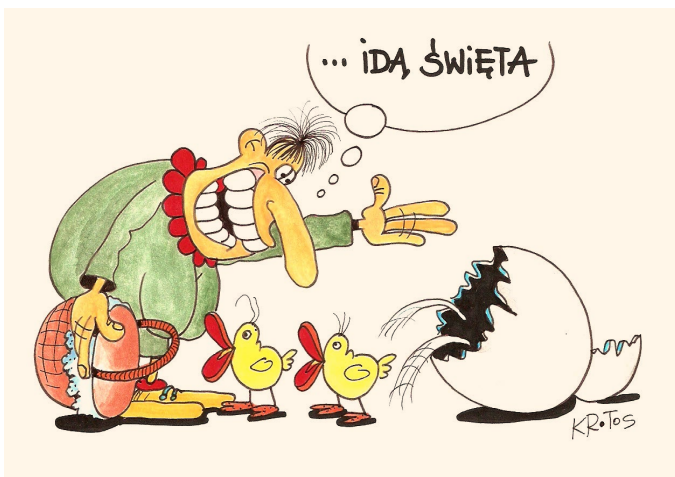
Zapamiętaj, tylko u nas:

- bezpłatne doradztwo
- ubezpieczysz swoje auto korzystnie i tanio
- akceptujemy polskie zniżki
- obowiązkowe ubezpieczenie zdrowotne
- oferujemy inne atrakcyjne ubezpieczenia

Claudia Podmokly
i Matthias Podmokly

Emmentaler Str 56, 13407 Berlin
 E-Mail: claudia.podmokly@allianz.de
 E-Mail: matthias.podmokly@allianz.de

Tel.: 0162 4363313

Od 1880 roku na rynku niemieckim

RheinLand

VERSICHERUNGEN

Marek Seruga

Doradca Ubezpieczeniowy dla polskich klientów

Ubezpieczenia samochodowe

- PKW, LKW, eVB Nummer
- uznajemy wszystkie zniżki z Polski
- specjalna klasyfikacja dla młodych i nowych kierowców 75%/60%

Prywatne ubezpieczenia osobowe

- mieszkaniowe, na dom, mienia i od nieszczęśliwych wypadków

Prywatne ubezpieczenia emerytalne i na życie

- Lebensversicherung/ Sterbegeldversicherung
- Rentenversicherung/ Riester Rente itp.

Ubezpieczenia firmowe, ubezpieczenia od ochrony prawnej, prywatne i państwowe kasy chorych

e-mail: marek.seruga@rheinland-versicherungen.de

Versicherungsfachmann (IHK)

Tel.: 030/ 5165229-0

Mobil: 0179/ 70 20 572

Fax: 030/ 5165229-29

1. Am Müggelpark 25
 15537 Gosen-Neu Zittau

2. Warschauer Str. 70
 10243 Berlin

dentes ZAHNÄRZTE

wilmersdorfer str. 62 10627 berlin tel. 030 881 46 49

www.dentes-zahnaerzte.de praxis@dentes-zahnaerzte.de

implantologie implantatprothetik oralchirurgie

aligner endodontie mikroskopendodontie

kinderzahnmedizin prophylaxe bleaching bonding

STOMATOLOG Aida Bigus-Gdaniec

Mariendorfer Damm 147, 12107 Berlin

am U-Bhf. Alt Mariendorf

Tel.: 706 38 28

Mo	Di	Mi	Do	Fr
12-20	9-12,14-18	9-12	9-12, 15-20	nach Vereinbarung

Beata Mydlowska Zahnärztin

Skalitzer Str. 6, 10999 Berlin
am U-Bhf. Kottbusser Tor
Tel.: (030) 615 18 22

Sprechzeiten:

Mo: 12:00 - 20:00
Di, Do: 10:00 - 13:00
14:00 - 18:00
Mi, Fr.: 09:00 - 13:00
und nach Vereinbarung

Margarete Baier

Zahnärztin

Waldstr. 27 • 10551 Berlin (Tiergarten)

www.zahnarzt-praxis-baier.de • E-Mail: Zahnärztin-baier@t-online.de

Tel.: (030) 395 92 55 • Fax (030) 390 386 07

Mo	Di	Mi	Do	Fr
10-19	9-15	10-19	10-18	9-14

ZAHNARZTPRAXIS

Dr. Sławomir Trepka

Kinderbehandlung
Amalgam-Alternativen
Bleaching
AIR-Flow
Praxis eigenes Labor

Askanischer Platz 3/EG

☎ 030 - 26 12 160 • am S-Bhf. Anhalter Bahnhof

Mo, Di, Do 08.00 - 13.00 und 14.00 - 18.00 / Mi 08.00 - 13.00 / Fr 08.00 - 13.00

IMPLANTOLOGIA

20 lat doświadczenia i ponad 10000 wszczepionych implantów (NOBEL BIO CARE STRAUMANN, CAMLOG)

CHIRURGIA STOMATOLOGICZNA

ekstrakcje, resekcje, zabiegi w znieczuleniu miejscowym i ogólnym (sedacji)

PROTETYKA

protetyka na implantach, mosty, korony, protezy

STOMATOLOGIA ZACHOWAWCZA

wypełnienia kompozytowe, wybielanie zębów (BEYOND), leczenie pod mikroskopem

NOWOCZESNA DIAGNOSTYKA

pracownia RTG, tomografia komputerowa, mikroskop

Plac Wolności 17
69-100 Słubice

Tel. (+48) 95 758 21 26
(+48) 60 561 21 26

DentalArt Stomatologia Słubice

biuro@dentalartslubice.pl
www.dentalartslubice.pl

BERLIN SŁUBICE
65 KM!

DOJEDZIESZ DO NAS
W JEDNĄ GODZINĘ!
ZAPRASZAMY!

STOMATOLODZY WSZYSTKICH SPECJALIZACJI - SZCZECIN

OD 15 LAT WYKONUJEMY I SKUTECZNIE REALIZUJEMY KOSZTORYSY DLA PACJENTÓW UBEZPIECZONYCH WE WSZYSTKICH NIEMIECKICH KASACH CHORYCH.

- OSZCZĘDNOŚĆ DO 50% W PORÓWNANIU Z NIEMIECKIMI GABINETAMI

- GWARANCJA AKCEPTACJI KOSZTORYSÓW PRZEZ NIEMIECKIE KASY CHORYCH

- GWARANCJA UZYSKANIA ZWROTU FINANSOWEGO Z NIEMIECKIEJ KASY CHORYCH ZA WYKONANE LECZENIE W POLSCE

- SZYBSZA REALIZACJA PLANÓW LECZENIA ORAZ WYSOKA JAKOŚĆ USŁUG PROTETYCZNYCH

- NOWOCZESNY SPRZĘT, INNOWACYJNE METODY LECZENIA, WYKWALIFIKOWANY PERSONEL

- ZAJMUJEMY SIĘ TRUDNYMI PRZYPADKAMI Z ZAKRESU PROTETYKI, CHIRURGII, PERIODONTOLOGII, ORTODONCJI I STOMATOLOGII ESTETYCZNEJ

- NOWOŚĆ - LASEROWE WYBIELANIE ZĘBÓW

Istniejemy od blisko 30 lat. Zaufało nam ponad 20 000 pacjentów z Polski, Niemiec i Skandynawii.

RaDent
Stomatologia-Protetyka
Rafał Zawojński

ul. Królowej Korony Polskiej 9/U1,
70-485 Szczecin
ul. Mickiewicza 128A/1,
71-140 Szczecin
ul. Bolesława Krzywoustego 19/5,
70-252 Szczecin

Tel. +48 606 992 580

sylvia.cena@radentzahnarzt.de
www.ra-dent.com.pl
www.radentzahnarzt.de

Zahnarztpraxis

Dr. Alina Gutsch-Trepka

Schönebergerstraße 5, 10963 BERLIN-KREUZBERG
ECKE HOTEL MÖVENPICK

☎ **030 - 26 39 77 56**

Mo	Di	Mi	Do	Fr
12-20	8-14	12-20	12-20	8-14

S-Bahn: S1, S2, S25; BUS: M29, M41, M123

ZAHNARZTPRAXIS NOWAK

Dr. med. dent. **Roxana Nowak**
Monika Nowak

www.nowak-zahnarztpraxis.de

Tel. 030 68087813

Implantologia
Periodontologia
Protetyka
Prophylaxe
Licówki
Wybielanie zębów

Mo. - Do. 09.00 - 13.00 Uhr
14.00 - 19.00 Uhr
Fr. 09.00 - 14.00 Uhr

Xantener Str. 22
10707 Berlin
U-Bahnhof Adenauer Platz (U7)

APARATY SŁUCHOWE BEZPŁATNE* NA RECEPTĘ

Michał Ruszewski – Tauernallee 42
12107 Berlin – Tel.: 030 - 76 28 78 13
www.miruna-berlin.de

*Przy ukazaniu recepty od laryngologa dochodzi ustawowa dopłata 10,- € za aparat. (Cena bez recepty 799,- €)

Opieka nad osobami starszymi i chorymi

Stacja opieki domowej **SCHWESTER EVA**

- Usługi pielęgnacyjne i opieka medyczna
- pomoc w wykonywaniu codziennych obowiązków domowych
- bezpłatne doradztwo w zakresie społeczno-socjalnym / Pflegeversicherung
- personel polskojęzyczny
- rozliczeń dokonujemy z kasami chorych, kasami ubezpieczenia społecznego oraz z Urzędem ds. Socjalnych.

Adres: Auguste - Viktoria - Allee 82 , 13403 Berlin
Tel.: 030 805 77 497, Funk: 0176 32 998 426
E-mail: pflegedienst.schwester-eva@web.de

ANONIMOWI ALKOHOLICY – MEETING

Pon.: 18:30-20:30, Gierkezeile 39, 10585 Berlin
Wt.: 19:00-21:00, Lilienthalstraße 5, 12049 Berlin
Śr.: 19:00-21:00, Gierkezeile 39, 10585 Berlin
Czw.: 19:00-21:00, Storkower Str.158, 3 ptr.10407 Berlin
Pt.: 19:15-21:15, Hessenring 47, 12101 Berlin
Sob.: 17:00-19:00, Gierkezeile 39, 10585 Berlin
Niedz.: 16:00-18:00, Lipschitzallee 80, 12353 Berlin

Tel.: +49 157 504 759 92
Telefon kontaktowy: +49 221 25 07 94 77

Profesjonalizm , empatia i troska

najlepsza opieka dzięki wysokiemu poziomowi wiedzy medycznej, ścisłej współpracy interdyscyplinarnej oraz wykorzystanie najnowszej technologii

Nasi eksperci w dziedzinie:

- chirurgia małoinwazyjna oraz robotyczna
- Zabiegi chirurgiczne na wszystkich narządach jamy brzusznej
- gruczole dokrewne
- przepukliny powłok brzusznych i pachwinowych
- leczenie nowotworów przełyku, żołądka, jelit, odbytnicy, wątroby i trzustki

DRK Kliniken Berlin Westend
Klinik für Allgemein-, Viszeral- und Minimalinvasive Chirurgie
Ordynator Chirurgii Prof. Dr. med. Gero Puhl
Lekarz Specjalista Chirurgii Ogólnej Adrian von Ganski
Spandauer Damm 130, 14050 Berlin
Numer telefonu: (030) 30 35 - 42 05

DRK KLINIKEN BERLIN
DRK-Schwesterenschaft Berlin e.V.

Specjalista Ginekologii i Położnictwa

Dr. med. Jarosław von Mach-Szczypiński

Praxis:
Hermannplatz 5, 10967 Berlin
(Neukölln; U-Bhf Hermannplatz)
Telefon: (030) 691 43 03
Handy: 0171 1437301

Sprechzeiten:
Montag bis Donnerstag
9:00-13:00 und 15:00-18:00
Przyjmujemy też pacjentki bez karty ubezpieczenia

SPECJALISTA CHIRURGII PLASTYCZNEJ

Uniwersytetu w Lübeck

Dr. med. Jarosław Tribull-Potapczuk

doktor nauk medycznych Uniwersytetu w Köln

Operacje plastyczne twarzy, powiek, nosa, piersi, brzucha i innych części ciała

Koszty podobne do cen w Polsce

Kurfürstendamm 69 (Adenauerplatz), 10707 Berlin
Tel.: 030-32708228 lub 0171-7076462 (tu też po polsku)
E-mail: info@dr-tribull.de, Website: www.dr-tribull.de
Konsultacje w dni powszednie 15:00-19:00
Koszty porad (i niektórych operacji) pokrywa Krankenkasse

AGNIESZKA DIAK
psycholog
pedagog resocjalizacyjny

Każda zmiana zaczyna się od rozmowy

☎ +49 178 248 1603
📍 Berlin, Steglitz
👤 Agnieszka Diak - psycholog

ZDROWIE ZACZYNA SIĘ OD RUCHU – ZADBAJ O SIEBIE Z PHYSIOLIFE

- Masz bóle pleców, karku lub stawów?
- Dochodzisz do siebie po kontuzji lub operacji?
- A może po prostu chcesz poczuć się lepiej i swobodniej w swoim ciele?

Jesteś we właściwym miejscu!

- W **Physiolife** łączymy nowoczesne metody leczenia z indywidualnym podejściem.
- Zespół **wykwalfikowanych fizjoterapeutów** zadba o Ciebie tak, jak sam by chciał być leczony.
- Mówimy w językach: polski, niemiecki, angielski, turecki, arabski, indyjski – czuj się **swobodnie i zrozumiany**

OFERUJEMY:

- Terapia manualna
- Rehabilitacja ortopedyczna i neurologiczna
- Masaż leczniczy i relaksacyjny
- Ćwiczenia indywidualne i terapia bólu
- Nowoczesne urządzenia i przyjazna atmosfera

**Fizjoterapia,
która naprawdę działa.**

Z troską. Z sercem.
Dla Ciebie.

Physiotherapie Physiolife
Münchener Str. 6, 10779 Berlin
Rejestracja: 030 2141820
www.physiolifeberlin.de

Godziny otwarcia:
Poniedziałek & Środa: 8:00 – 16:30
Wtorek & Czwartek: 9:00 – 17:30
Piątek: 8:00 – 12:00

Mówimy po polsku, niemiecku, angielsku, turecku, indyjsku i arabsku.

Nie czekaj, aż ból minie sam – zadбай o siebie już dziś!
Komfort, skuteczność, zaufanie – poczuj różnicę w Physiolife!

Berlin /Schöneberg

Physiotherapie am Kleistpark

Arnold Paliński

Massagen, Krankengymnastik, Manuelle Therapie,
Fangopackungen, Manuelle Lymphdrainage,
Elektrotherapie, Ultraschall

Alle Kassen, BG und Privat

Zapraszamy:
Pn - Cz 8 – 18, Pt 8 – 15 (Terminy wyłącznie po
telefonicznym uzgodnieniu.)

Langenscheidtstr. 5, 10827 Berlin Tel. **(030) 79789153**
50m od U-7 Kleistpark

SOLARIUM

ALT-MOABIT 75 | 10555 BERLIN
TEL: 398 87 605

PESTALOZZISTR. 74 | 10627 BERLIN
TEL: 319 92 648

NOWE LAMPY
NOWE TECHNOLOGIE
BEZPIECZNE OPALANIE

ZAPRASZAMY!

GODZINY OTWARCIA:
PON. - PT. 9 - 22
SOB. 10 - 22 | NIEDZ. 12 - 20

FIZJOTERAPIA

↳ Gimnastyka
(też wg Bobath, PNF)

↳ Fizykoterapia

↳ Terapia Manualna

↳ Fizjoterapia
uroginekologiczna

↳ Drenaż limfatyczny

↳ Masaże

↳ Terapia stawu
skroniowo-żuchwowego

Godz otwarcia:

Pon - czw: 8:00 - 18:30
Pt: 8:00 - 13:00

mgr Kornelia Mroczek
& Team zapraszają!
Wszystkie kasy
chorych i prywatnie

Physiotherapie-Praxis
»PHYSIOLAB«
Düppelstraße 39
12163 Berlin
U + S Rathaus Steglitz

Tel. 030/797 460 16
info@physiolab-berlin.de
Barrierefreie Praxis

**Również wizyty
domowe**

ZAPOMNIAŁEM
PIN-U...

Steffen Möller: prezydent Polszlandu. O życiu między Polską a Niemcami

„Polska i Deutschland równa się Polszland albo Pol-schland. Ideą tego państwa jest to, żeby wziąć to, co najlepsze z obu państw” – mówi Steffen Möller, satyryk, kabareciarz, a obecnie prezydent Polszlandu. Co wziął do swojego państwa z Polski, a co z Niemiec? Ze Steffenem Möllem rozmawiają Monika Sędziarska i Tomasz Kycia z radia COSMO po polsku.

COSMO po polsku: Założyłeś ostatnio własne państwo, a nawet zostałeś jego dożywotnim prezydentem! Co to jest za państwo?

Steffen Möller: Witam łaskawie w moim państwie, które jest połączeniem Polski i Niemiec. Polska plus Deutschland równa się Polschland albo Polszland. Idea tego państwa polega na tym, żeby wziąć z obu krajów same najlepsze rzeczy,

Chleb np?

Z tym jest akurat problem. Chciałbym wziąć do mojego państwa tylko takie rzeczy, których w drugim kraju nie ma. A dobry chleb jest w Wuppertalu, z którego pochodzę, ale w Polsce też jest. Na początku w to nie wierzyłem, ale w końcu znalazłem dobry chleb, na przykład w pociągu do Warszawy w wagonie restauracyjnym dają doskonały chleb żytni.

Natomiast to, czego nie ma w Niemczech, to abstrakcyjne oznaczenia toalet: trójkąt dla mężczyzn i kółko dla kobiet. W Niemczech mamy piktogramy. Kobiety można rozpoznać po krótkiej spódnicy. To już niemodne.

Inna rzecz z Polski: Moi widzowie chcą wziąć do Polszlandu pierogi. Jasne, one są zawsze na pierwszym miejscu, ale tu już wchodzę w polemikę, bo twierdzę, że w Niemczech mamy coś podobnego, coś, co się nazywa Maultaschen, ale moja polska publiczność się wtedy buntuje i mówi, że to nie jest to samo.

Kolejny punkt: niemiecka strona proponuje na przykład ogródki działkowe, bo to jest bardzo ważna rzecz w Niemczech, której np. nie ma w Grecji, we Włoszech, w Hiszpanii. Ale w Polsce są i dla tego też trzeba ich importować do Polszlandu.

Ktoś z niemieckiej publiczności zgłosił w Monachium FKK, czyli popularne w Niemczech plaże nudystów. Ale znowu były protesty ze strony polskiej, że są przecież Chałupy. Ale podobno tam już nie ma plaży nudis nudystów. Nie wiem dokładnie.

Steffen, czy zastanawiałeś się nad tym, jaki język będzie królował w Twoim państwie?

Polsch, czyli polski plus Deutsch. Na początku, przez pierwsze powiedzmy 500 lat, musimy iść równolegle w dwóch językach, ale zmierzamy do połączenia najlepszych słów. Proponuję na początek słownictwo podstawowe, czyli słowa, które są proste, tak, żeby każdy szybko zrozumiał. Np. z polskiego bierzemy: eee, o, czy kluczowe słowo „no”. Z niemieckiego bierzemy „bua” i „hee”? Same najważniejsze emocje!

Ale ideą Polszlandu, z tego, co rozumiem, jest współtworzenie. Zapraszasz publiczność, Polaków i Niemców, do tworzenia tego kraju, tak?

Przede wszystkim chodzi mi o stworzeniu pewnej utopii, tak, żeby ludzie, którzy mieszkają między dwoma krajami, tak jak ja, żeby wreszcie nie czuli się „pomiędzy”, tylko „w samym środku”, żeby mieli wrażenie, że: „O, to jest moja nowa ojczyzna”. Owszem, jestem Niemcem, ty jesteś Polką, dalej nimi będziemy, ale im starszy jestem, tym bardziej nudzi mnie moja stara tożsamość. I bardziej twórczo chce zbudować swoje własne państwo, swoje własne rzeczy, żeby już nie gdzieś być tylko lokatorem.

A nie obawiałeś się, zakładając nowe państwo, że zderzenie między niemieckim porządkiem a polskim jakoś to będzie” może być za mocne?

To akurat polemizowałbym, bo to jest troszeczkę przestarzałe, co mówiłeś. Zapraszam do Deutsche Bahn, można się przekonać na tym przykładzie, co dzisiaj oznacza deutsche Ordnung. PKP na przykład pod tym względem jest bardziej porządnym, aczkolwiek tu proponuję jeszcze inną rzecz.

Bo zapowiedzi w PKP też są śmieszne. Kiedy konduktor zapowiada, że zbliżamy się do stacji Poznań, mówi, że można się przesiąść w kierunku do Łodzi, Krakowa, Warszawy, Gdańska itp. Wymienia wszystkie miasta, ale nie podaje godziny. Natomiast w niemieckich pociągach mamy dziesięciminutowy monolog konduktora, który jeszcze raz powtarza wszystko po angielsku.

I to i to mi się nie podoba. Tu wybrałbym opcję angielską. Krótko i na temat. To oznacza, że potrzebujemy jeszcze wpływów z innych państw, zmierzamy w kierunku Europy, potrzebujemy najlepszych rzeczy ze wszystkich państw.

Ale mamy jednak po jednej stronie niemieckie planowanie, po drugiej stronie polską improwizację i kombinowanie. Co bierzemy do Polszlandu?

Planowanie nadal jest arcy-niemieckie, ale już nie Ordnung, bo to nie to samo. Przykład? Wczoraj dostałem propozycję występu pod koniec 2027 roku. W Niemczech. Przedwczoraj z kolei przyszedł mejl z Polski: „Stefan, za trzy dni możesz w Kołobrzegu”? Także to jest nadal wielka różnica i tu można polemizować, co jest lepsze.

Wyobrażam sobie, że Twoje państwo w czerwcu może mieć poważne problemy. Będziemy mieli Mistrzostwa Świata w Piłce Nożnej. Jakoś trzeba się będzie określić. Wybrać reprezentację. No i trzeba się zastanowić nad tym, jaki hymn odśpiewają piłkarze z Polszlandu.

I to i to mam już rozwiązane. Pewien Polak zaproponował kilka dni temu na występie, że do reprezentacji Polszlandu bierzemy Lewandowskiego i samych Niemców.

A jeśli chodzi o hymn, to mam już własny. Zleciłem go Hansowi Zimmerowi, który napisał muzykę, a tekst napisałem sam, po polsku i po niemiecku. Zawsze go śpiewamy, na każdym występie. Ludzie mają łzy w oczach. W tym momencie czują, że to wszystko nabiera kształtu.

Steffen, Twój kalendarz jest wypełniony do granic możliwości. Występujesz w każdej niemieckiej metropolii, ale

i w małych miejscowościach. Jak Twój program odbierany jest w Niemczech?

Dobrze jest odbierany, ale od razu dodam, że przez Polaków i Niemców. Działam przecież w określonej niszy. W Niemczech mamy około 3,5 miliona Polaków albo ludzi pochodzących z Polski. Oni wszyscy mają niemieckich sąsiadów, mężów, przyjaciół, kolegów z pracy. Przychodzą więc Niemcy, którzy mnie nie znają, ale zostali zaproszeni przez Polaków i powoli, powoli budujemy nasze podziemne państwo.

Niemieccy mężowie polskich kobiet?

O tak, to zawsze duża grupa. A po występach zawsze robię doradztwo. Byłem w końcu terapeutą polsko-niemieckich par i mogę Wam zdradzić, jakie są najgłębsze problemy między Polkami a niemieckimi mężami.

Kiedyś myślałam, że będą to problemy typu wojna, historia, język, religia. Okazało się, że żadna para nie rozstała się z tych powodów. Największe problemy pojawiają się przy temacie jedzenia. Zaczyna się od obiadu. Niemiec chce jeść o dwunastej, najpóźniej o trzynastej, o wpół do drugiej to już jest dziwne. Natomiast w Polsce obiad je się od 14.00 do 18.00.

Kolejny problem jest z tym, co jemy. Na pozór mamy bardzo podobną kuchnię, czyli kartofle, kapustę, kotlet, ale niemiecka strona skarży się, że nie ma sosu do ziemniaków, bo Niemcy są krainą sosów. A w Polsce sos niekoniecznie podawany jest do ziemniaków. Z kolei Polska to kraina zup, grzybowa, żurek, ogórkowa, barszcz i tak dalej.

I właśnie tutaj dochodzi do spięć i tu musiałam już wiele razy interweniować!

Czy przez to, że jeździsz często między Niemcami a Polską, wciąż jesteś Betweenerem? Będąc jednak najbardziej rozpoznawalny w Polsce, czujesz powoli, że tam jesteś w domu? Czy też jest to pytanie, którego nie chcesz słyszeć, bo nie chcesz się w ten sposób definiować?

Często słyszę to pytanie, ale z wiekiem coraz trudniej mi jest na nie odpowiedzieć. Najbardziej u siebie czuję się w pociągu między Berlinem i Warszawą, czyli w słynnym Berlin Warszawa Express. Siedzę często w WARSIE. Ludzie już mnie rozpoznają. Ja też znam wielu ludzi. Nawiązało się tam bardzo dużo fajnych znajomości. Tam są tacy ludzie jak ja, którzy troszeczkę wyemancypowali się ze swoich starych ojczyzn.

Tomasz Kycia: Widzisz, bo ja mam z tym pewien problem. Im starszy jestem, coraz bardziej zaczynam doceniać to, że jestem od urodzenia Betweenerem. Jestem Ślązakiem, ciągle gdzieś na granicy kultur, na granicy języków, bo po śląsku gadamy. Jako Polak czy też Ślązak w Niemczech ciągle szukam swojego miejsca. Jesteś idealnym członkiem mojego nowego państwa.

Ale musisz mi powiedzieć, co miałbym tam robić
Proponuję Ci ministerstwo sportu.

Jak tylko zrzucę brzuszek, to mogę się tym zająć.

Spokojnie, możesz siedzieć za biurkiem. Adam Małysz ostatnio skarżył się, że już w ogóle nie jeździ w teren. Także ja rozdziałam ministerstwa na lewo i prawo.

Tym bardziej podoba mi się to, co powiedziałeś, że to państwo będzie się rozwijać przez 500 lat. Wchodzę w to.

Monika Sędziarska: Jak Steffen Möller zachowuje się, kiedy jest po jednej stronie Odry, a jak po drugiej? Czy jest tym samym Steffenem?

Już przechodząc na inny język, inaczej się zachowuję. Uważam, że mówiąc w innym języku niż własny, mówimy troszeczkę wyżej. Bo się bardziej staramy, bardziej się wysilamy. Musimy się skupić. Kiedy mówię po polsku jestem bardziej ekstrawertyczny.

Polski jest moim konikiem. Kiedy mówię w tym języku, od razu mam przyspieszony puls.

Towarzyszmy Ci podczas występów już od ponad 20 lat i ciągle nas śmieszysz. Jak to jest możliwe?

Ktoś mi powiedział ostatnio: Steffen, wiesz co, tyle razy opowiadasz to samo. Pierwsze pokolenie, któremu to mówiłeś, już zdążyło umrzeć.

Ale najbardziej obecnie mają publiczność interesującą rzeczy z życia wzięte, typu Zabka, Edeka. Ktoś zaproponował, żeby wziąć do Polszlandu hot-dogi z polskiej stacji benzynowej. Za to z Niemiec bierzemy frytki z Currywurst, bo tego nie ma w Polsce. Dziwne, bo wszyscy Polacy to lubią, a jeszcze nikt nie zrobił na tym interesu.

Steffen Möller, od niedawna prezydent Polszlandu, był gościem COSMO po polsku. Dziękujemy Ci bardzo za odwiedzinę w naszym studiu.

To ja Wam bardzo dziękuję.

Oliwka PI i De: Absurd się klika, ale fakty są święte

Po niemiecku prowadzi internetowy kanał o Polsce. Po polsku kanał o Niemczech. Jest dziennikarką, ale od lat stawia na media społecznościowe. „Niemieckich odbiorców ciekawią absurdalne newsy z Polski. Polacy bardziej interesują się korkami niż sytuacją polityczną w danym landzie” – mówi Oliwia Nowakowska w rozmowie z Adamem Gusowskim COSMO po polsku.

Cześć, Oliwka, witaj w naszym studiu

Cześć. Trochę się stresuję, bo dawałam już kilka wywiadów, ale zawsze po niemiecku. To mój pierwszy wywiad po polsku, więc z góry przepraszam za ewentualny brak słów czy za akcent.

W ogóle się tego nie obawiam. Wręcz przeciwnie. Chciałem Cię pochwalić, bo masz aż dwie odsłony: po niemiecku o Polsce i po polsku o w Niemczech. Zarówno Twój niemiecki, jak i polski są nienaganne. Jak to robisz, że mówisz w dwóch językach na tak wysokim poziomie?

Powiem szczerze, że radzę sobie coraz gorzej. Moim pierwszym językiem był polski, bo urodziłam się w Polsce i kiedy się przeprowadziłam do Niemiec, to rodzice oczywiście najpierw tylko po polsku rozmawiali i też musieli się nauczyć niemieckiego. Telewizja, książki, muzyka. W domu wszystko było zawsze po polsku, polscy znajomi. Dopiero w przedszkolu nauczyłam się niemieckiego.

Polska wymowa mi została i do tej pory mówię w domu tylko po polsku, często oglądam też polskie seriale. Teraz zresztą czytam moją pierwszą polską książkę. Staram się, żeby mój polski pozostał dość płynny, chociaż od kiedy się wyprowadziłam z domu rodzinnego i mniej mówiłam po polsku, odczułam, że jest mi trudniej mówić.

Zaczyna mi brakować słów, zwłaszcza jeżeli chodzi o poważniejsze tematy typu praca czy polityka, ale też w codziennym życiu, chociaż tutaj pomaga mi mój kanał na TikToku i na Instagramie.

No właśnie. Jesteś ważnym polskim głosem dla prawie 14 tysięcy odbiorców.

Jest ich nawet trochę więcej, z czego bardzo się cieszę. Wi-
dząc, że ludzi interesuje to, co się dzieje w Niemczech, zarówno
Polaków w Polsce, jak i Polaków w Niemczech, którzy może chcą
posłuchać w ojczystym języku o tym, co się wokół nich, w Niem-
czech dzieje, ale mam wrażenie, że kanał po niemiecku o Polsce
lepiej działa.

Jak dobierasz tematy?

Sprawdzam polskie i niemieckie media pod kątem tego, co by
mogło zainteresować moich odbiorców. Czy Polaków w Niem-
czech naprawdę interesuje konflikt w koalicji w Dolnej Saksonii
czy może bardziej ich interesuje, że na autostradach będzie
dużo korków? No i okazuje się, że raczej korki ich bardziej intere-
sują niż polityczny spór w jednym landzie, co z kolei zaintereso-
wałoby Niemców.

Za to niemieckich odbiorców interesują często absurdalne new-
sy z Polski, ale też newsy ważne globalnie, nie tylko pod kątem
Polski lub Niemiec.

Jak wygląda praca nad treściami, które ukazują się na two- ich kanałach?

Jestem z wykształcenia dziennikarką i najważniejsze jest dla
mnie to, żeby informacje były sprawdzone. Na TikToku dużo się
dzieje, jest też dużo dezinformacji. Poświęcam więc wiele cza-
su na to, żeby informacje zweryfikować. Nad filmikiem pracuję od
dwóch do czterech godzin.

Wszyscy się zastanawiamy, jak działa algorytm. Masz ogromny sukces, więc może Ty to wiesz?

Ja się nad tym zastanawiam codziennie: jak to? Cemu ten fil-
mik nie działa, a ten, o którym myślałam, że nic z niego nie bę-
dzie, nagle eksploduje? Jest to tajemnicą, ale na pewno liczy się
autentyczność, to, że postuje się informacje sprawdzone i ludzie ci
wierzą, no i to, że postujesz regularnie, a nie np. raz w miesiącu.

Pamiętasz, jak zaczęła się Twoja przygoda z social media- mi?

Od kiedy zaczęłam interesować się mediami, zauważyłam, że
Polska rzadko jest w nich pokazywana. Jeśli już, to przy okazji
wyborów np., rzadko można było poczytać albo zobaczyć materiał
o normalnym, codziennym życiu, częściej o historii.

Kiedy zaczęła się wojna w Ukrainie, pojawiło się więcej tema-
tów o Polsce jako ważnym sojuszniku, ale to wszystko. A przecież
Polska to dużo więcej. Niestety nie znalazłam żadnego polskiego
fajnego, młodego głosu w Niemczech, który by pokazał Polskę
inaczej. W końcu mówię: no nie, nie mogę się tyle lat wkurzać
i sama nic z tym nie zrobić.

No i zrobiłam pierwszy filmik. Feedback był od razu super.
Ćwierć miliona wyświetleń, wiele komentarzy, wielu obserwują-
cych. To mi pokazało, że jednak była luka, że jest to potrzebne
i ludzie to chętnie oglądają.

Twój głos jest ciekawy, bo jest to głos drugiej generacji, bo mimo że się tu nie urodziłaś, to się tu wychowałaś.

Wydaje mi się, że w Niemczech brakuje nie tylko polskiej per-
spektywy, ale też całej Europy Wschodniej.

Social media to jest coś, co dynamicznie się rozwija. Ty jesteś konsekwentna w swoim formacie. Czy masz ochotę na inną odsłonę?

Jeżeli chodzi o treść, to na pewno zostanę przy tym, co robię.
Nie widzę siebie opowiadającej o życiu prywatnym. Ustawienie
kamery też podoba się obserwującym i myślę, że nie trzeba tam
nic zmieniać, ale będzie niedługo coś nowego, bo wybieram się
do Polski wraz z moim niemieckim kanałem. Mam już kilka po-
mysłów i na pewno będzie można zobaczyć u mnie coś z Polski.

Dziękuję Ci bardzo za rozmowę. Gościnią COSMO po polsku
była oliwka.de oraz oliwka.pl, czyli po prostu Oliwia Nowakowska.

COSMO
WDR radiobremen rbb

**Podcasty COSMO
po polsku!**

USŁUGI / INNE

MMM-COMPUTER SERVICE

- Naprawa komputerów i laptopów
- INTERNET - Instalacja - DSL / WLAN / TV
- WINDOWS - Instalacja / Naprawa

20 lat - usług komputerowych **24 h**

- usuwanie wirusów / ratowanie danych
- szkolenia komputerowe u Klienta
- instalacja smartfonów, zabezpieczanie danych

☎ 030/ 30201944 ☎ 01621786980

TRANSPORT EXPRESOWY
PRZEPROWADZKI
OPRÓŻNIANIE MIESZKAŃ, PIWNIC, GARAŻY itp.
Tel.: 030 91566003, 0176 36322659

Przeprowadzki – transport

- przewóz mebli
- opróżnianie pomieszczeń i piwnic
- wywóz rzeczy na BSR

Tel.: 0152 17271079 lub 030 96596915

transport&przeprowadzki

- profesjonalne przeprowadzki, punktualność i rzetelność wykonania usług z ubezpieczeniem
- przewozy mebli (IKEA, Höffner, itd...)
- opróżnianie mieszkań i piwnic
- przewozy materiałów budowlanych i narzędzi (Bauhaus, Obi,...)
- wywóz rzeczy do BSR

Tel.: 01577 3670602 lub 030 55142631

www.jardan-bus.pl

Licencjonowany Przewóz Osób

JARDAN#BUS

Katowice-Gliwice-Opole-Wrocław-Berlin

Wyjazdy - Niedziela 16:00	Czwartek 7:00	Piątek 7:00
Powroty - Poniedziałek 11:00	Czwartek 16:00	Piątek 16:00

Możliwość przewozu z adresu na adres! Zabieramy również przesytki!

☎ 0048 784 276 704 ☎ 0048 600 426 476

**KAISER
BESTATTUNGEN**
INH. G. KAISER - SEIT 2005

0170-5322474
24H
030-31004280

MOBIL
w Berlinie
i okolicach

BIURO
Zoppoter Str. 7
14199 Berlin
Wilmsdorf

Bus
186 / 249 / 310

Od 21 lat oferujemy kompleksowe usługi pogrzebowe na terenie Berlina i okolic oraz przewozy zmarłych do Polski lub innych krajów uni europejskiej.

Gwarantujemy szacunek, godność i profesjonalizm.

Koronawirus zmienił nasze codzienne przyzwyczajenia. Zostańcie Państwo bezpiecznie w domu! My przyjedziemy do Państwa. Zajmiemy się pogrzebem na terenie Berlina albo przewozem ukochanej zmarłej osoby do Polski.

KAISERBESTATTUNGEN.DE

**POLSKI ZAKŁAD
POGRZEBOWY**

**BESTATTUNGEN
CHWOLKA & CHWOLKA**

EKSPRESOWE PRZEWozy ZMARŁYCH NA TEREN CAŁEJ
POLSKI Z ZAŁATWIENIEM WSZELKICH FORMALNOŚCI.

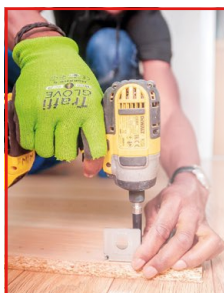
POMOC W UZYSKANIU RENTY.

EKSPRESOWE KREMACJE.

BERLIN: 0171/5229676
TEL.: 24h 0171/6503466
TEL.: 24h 0048 608 135 247
WWW.CHWOLKA.PL

OD 30 LAT! ZAWSZE Z GODNOŚCIĄ, UCZCIWIE I TANIO

N A G R O B K I
Mistrz Kamieniarsstwa & Inż. KRZYSZTOF IMIELSKI
Biuro: Büdnerring 48, 13409 Berlin
03027497001, 0171 9074101, 0173 6865350
imielski@arcor.de www.gran-mar-bau.de Mo- Fr 9 - 18 oraz Sa 10 - 14

M&M BAU

KOMPLEKSOWE REMONTY MIESZKAŃ
- szpachlowanie, malowanie
- Prace hydrauliczne, elektryczne
- podłogi (laminat, vinyl, drewniane itp)
- układanie płytek

Tel. 49 017614175743

REMONTY MIESZKAŃ
OKNA • DRZWI • BRAMY
GARAŻOWE • OGRODZENIA
Z MONTAŻEM

Mobil: 0157-59640537 • marianlenc@web.de

ANTENY SATELITARNE
MONTAŻ • NAPRAWA • USTAWIANIE TELEWIZORÓW
Profesjonalny miernik • bezpłatny dojazd w Berlinie
rozsądne ceny • ponad 15 lat doświadczenia
telefon / whatsapp: **0160 99 50 66 88**

SERWIS KOMPUTEROWY
LAPTOPY PC MONITORY

inż. Tomasz Günther
0178-6838146
www.katicom.de

- NAPRAWY U KLIENTA
- INSTALACJA WINDOWS
- WYMIANA GNIAZD I ZŁĄCZY
- WYMIANA MATRYC
- NAPRAWY PO ZAŁANIU
- ODZYSKIWANIE DANYCH
- USUWANIE WIRUSÓW

Zakład Pogrzebowy SANS SOUCI
wysłuchać zrozumieć towarzyszyć

**SANS SOUCI
BESTATTUNGEN ■ DE**

Telefon 24 h: (030) 48 47 92 27
Wollankstr. 67, 13359 Berlin
www.sanssouci-bestattungen.de

U nas znajdą Państwo współczucie, zaangażowanie i profesjonalizm.
Mówimy również po polsku!

niedrogo godnie stylowo

Płacisz za wysokie rachunki za prąd i gaz?
Jeśli uważasz, że płacisz za dużo, pozwól nam to sprawdzić.
Powiedz dość zawyżania waszych rachunków.

Zgłoś się do nas, sprawdzimy je, poprawimy oraz obniżymy nawet o **50%**.
W mieszkaniach, domach i firmach. Szybko i fachowo. Pamiętajcie, że zimny są bardzo długie i zimne, a nikomu niepotrzebne są dopłaty.
Pomagamy załatwić wszelkie formalności w zgłoszeniu do (sieci) dostawcy prądu i gazu.

Wszystkie formalności za darmo!aufaj mi!

Arkadiusz Skorupka
Zertifizierter Energieberater
Rudower str. 95 12351 Berlin
arkadiusz.skorupka@gmx.de

Kontakt: 0163 7886965

**Gaz od
6 CENTÓW
za kWh
brutto**

Szafy z drzwiami przesuwanymi na wymiar

www.lizak.de

Päwesiner Weg 19, Haus 62
13581 Berlin
tel.: 030 924 053 84
Funk: 0151 591 191 12
e-mail: info@lizak.de

doradztwo i pomiar gratis

KOWALSTWO ARTYSTYCZNE

Pogotowie zamkowe dzień i noc
natychmiastowa pomoc w przystępnej cenie w wypadku zatrzasknięcia drzwi lub zgubienia kluczy. Usuwanie szkód powłamaniami oraz montaż dodatkowych zamków

tel.: 030/ 915 94 017, 0170/ 5837677

**SCHLÜSSEL-NOT-DIENST
GÜKIER**

FRYZJERKA wykonuje usługi: baleyage, pasemka, farbowanie, strzyżenie, modelowanie, trwałe prostowanie, OLAPLEX-rekonstrukcja i odbudowa włosów. Pracuje na produktach firmy WELLA. Ola, tel.: 0178 3476775

Profesjonalne usługi kosmetyczne i medycyny estetycznej z dojazdem do klienta lub w gabinecie w lokalizacji Berlin Friedenau. Peeling chemiczny (TCA), mezoterapia igłowa i mikroigłowa, wypełnianie zmarszczek, powiększanie ust i inne. Wysoka jakość, promocyjne ceny. Tel. 0176-27398949.

INTERNET MOBILNY, DOMOWY, TELEFONY KOMORKOWE
Wszystkie porady są darmowe i w języku polskim. Zapraszamy:) tel. 030/81868077, kom. +4917648207784, www.teleberlin.pl

Fryzjerka z tytułem mistrza oferuje: baleyage, pasemka, trwałe, strzyżenie damskie, męskie, henna, przedłużenie włosów (mikroring, kreatyna). Agnieszka Whatsapp: 0155 11253349, 0176 48997626

Wykonujemy prace remontowe, szpachlowanie, malowanie, regipsy, płytki, tapetowanie, elektryka, hydraulika, montaż drzwi, okien, tarasy, laminaty, kompletne remonty mieszkań. Tel.: 0151 71770337

Pomoc w sprawach urzędowych, Job Center, Arbeitsamt, Kindergeld, Elterngeld, Wohngeld, pisma, odwołania, sprawy rentowe etc. (oprócz prawnych) Meldowanie firm – kpl prowadzenie papierów, rachunki etc. Mobil: 0157 84894000

Opróżnianie mieszkań, strychów piwnic ogrodów. Przewóz mebli z punktu A do B Tanie szybko i solidnie. Rzetelna praca krótkie Terminy. Darmowa wycena. Tel.: 0176 96538820

Pomoc w problemach z Jobcenter, Arbeitsamtem, Gewerbeamt, Kindergeld, Elterngeld, Wohngeld, wizyty w urzędach, meldunki, pisma urzędowe i odwołania, wypełnianie formularzy oraz pomoc przy wizycie u lekarza. Kom.: 0177 5642472

Pomoc w zakładaniu polskiej telewizji internetowej, Jakość HD, wystarczy Smart TV i internet. Pomoc przy komputerach i drukarkach oraz internecie. Tel.: 0155 63280703.

Usługi transportowe - Przeprowadzki, - przewóz mebli oraz montaż, - oczyszczanie mieszkań, piwnic, - wywóz rzeczy do BSR, - rzetelnie, solidnie i szybko. Tel.: 0152 19264461

Naprawa sprzętu gospodarstwa domowego, pralki, zmywarki, lodówki, zamrażarki, suszarki. Szybko i solidnie. Na wykonaną usługę udzielam gwarancji. Tel.: 0152 25651989

Solidnie wykonujemy remonty mieszkań, szpachlowanie, malowanie, regipsy, tapety, kafle, podłogi, murarskie, izolacje, hydraulika, elektryka, renowacja okien, okna nowe, prace ogrodnicze, małe przeprowadzki. Tel.: +49 162 1044173 lub +49 30 85745005

KOMPUTERY - Naprawa, instalacje WINDOWS, INTERNET-DSL/ WLAN, usuwanie wirusów, ratowanie danych - Tel.: 030 30201944 Handy: 0162 1786980

Opróżnianie mieszkań, piwnic i strychów . Rzetelna praca, krótkie terminy, bezpłatna wycena. Tel.: 0176 96383270

Remonty mieszkań, szpachlowanie, malowanie, tapetowanie, układanie podłóg, cyklinowanie. Wszelkie prace remontowe. Tel.: 0178 7296119 lub 030 52659181

Budowlana firma oferuje cały zakres usług: wykończenia mieszkań, kafelki, gładzie, instalacje. Budowa domów od podstaw, dachy, fasady, kostka brukowa. Wynajem busa. Oferujemy również przeprowadzki i opróżnianie mieszkań. Tel.: 0155 11253349, 0176 48997626

MAJSTER ZŁOTA RĄCZKA, pomaluje, zamontuje, naprawi. 30 lat doświadczenia w remontach mieszkań. Zadzwoń, to Ci się opłaca. Marek 0177 1689892

Remonty mieszkań - malowanie, szpachlowanie, tapetowanie, regipsy, podłogi, kafelki, montaż drzwi, okien, elewacja, dachy, kostka brukowa, tarasy. Meble kuchenne na wymiar, szafy i zabudowy. Oferujemy również przeprowadzki i opróżnianie mieszkań. Tel.: 0176 43571983

Transport, ekspresowy wywóz mebli na BSR, oczyszczanie mieszkań, piwnic itp. przeprowadzki. Wycena bezpłatna. Tel.: 0176 36322659

Refleksologia: stóp, rąk, twarzy i głowy. Zabiegi terapeutyczne i relaksacyjne. Tel.: 01637882447

INTERNET BIUROWY, MOBILNY, TELEFONY KOMORKOWE
Dla małych i dużych FIRM oraz z Gewerbe. Wszystkie porady są darmowe i w języku polskim. Zapraszamy:) tel.: 030/81868077, kom. +4917648207784, www.teleberlin.pl

Meble na wymiar. Meble kuchenne, Szafy z drzwiami przesuwanymi, Szkło dekoracyjne do kuchni zamiast płytek. Wykonamy na zamówienie. Kontakt. Pn-Pi 9,00-16,00 Tel.: 0157 84556424, www.festti.de

Firma budowlana z Polski, brygada góralska, szuka zleceń na budowę domów od podstaw, dachy, elewacje na terenie całych Niemiec. Tel.: +48 608729122, +49 152 05734746

Transport 3,5 tony przewóz rzeczy, mebli, AGD, opróżnianie mieszkań, przeprowadzki, itd. Mail: bokpol@interia.eu, tel.: +48 725 791 476, +49 0171 512 5846

Fachowiec złota ręczka z wieloletnim doświadczeniem podejmie się: kafelkowanie, szpachlowanie, elektryka, malowanie, laminat. Tel.: +48 572 279 730

Firma transportowa oferuje przeprowadzki na terenie Europy. Opróżnianie mieszkań, piwnic, garaży. Wynajem Busów Maxi L4, H3 o wymiarach paki : dl: 4070, szer. 1870, wys: 2172. Tel.: 0155 11253349 Aleks

Młoda Ukrainka, 51 lat, ze słabą znajomością niemieckiego, rozumiejąca po polsku, szuka pracy na Minijob. Sprzątanie w domu, mycie okien, opieka nad dziećmi. Kontakt: +49 162 312 64 43

Problemy z urzędami w Niemczech? Pomogę. Pisma po niemiecku: odwołania, wnioski, korespondencja. Doświadczenie, rzetelność, terminowość. Wyształcenie wyższe. Kontakt: malgo@gmx.de, Tel.: 030 40727649

MD TOP UMZÜGE składanie mebli, transport IKEA, przeprowadzki, opróżnianie piwnic, rozliczenie dla Arbeitsamt. Posiadam 2 busy kontenerowe i ubezpieczenie na przeprowadzki. Tel.: 0176 833 92 933 E-mail: marekopuchowicz@aol.de **MD TOP UMZÜGE**

Anteny Satelitarne
Naprawy Telewizorów

Ustawianie programów TV tel. 364 36 859

MAGDA
&
KAYA

SALON
FRYZJERSKI

Turmstraße 14
10559 Berlin

Tel.: 030 343 535 55
mk-friseure.com

SACHVERSTÄNDIGEN-TEAM 24

Certyfikowany przez TÜV Rheinland niezależny i doświadczony

RZECZOZNAWCA SAMOCHODOWY

Rafał Lubiński

BEZPŁATNE PORADY

Dla poszkodowanych bezpłatna wycena szkody

+49 (0) 178 888 77 25

www.rzeczoznawca24.de ■ kontakt@rzeczoznawca24.de

RZECZOZNAWCA SAMOCHODOWY Dariusz Massel

Usługi:

- Kosztorys po wypadku OC - Gutachten
- Kosztorys Auto-Kasko AC
- Wycena wartości pojazdu
- Pomoc przy likwidacji szkód krajowych oraz zagranicznych

Dipl. Wirtschaftsjurist

certifikowany rzeczoznawca
przez PersCert TÜV Rheinland
Lindenufer 17, 13597 Berlin
E-mail: massel-sv@gmx.de
Tel.: 030 / 50 34 86 82

☎ 0172 / 978 68 15

NIEZALEŻNY RZECZOZNAWCA SAMOCHODOWY

Dipl.-Ing. Michael Żurek

partner DAT, SCHWACKE, KÜS, ADAC

BEZPŁATNE PORADY TELEFONICZNE

zadzwoń, poradź się bezpłatnie, zanim zadzwonisz do ubezpieczalni!

- dla poszkodowanych (bez winy), **BEZPŁATNIE**
- ocena szkód powypadkowych dla niemieckich lub polskich ubezpieczalni (Gutachten)
- pomoc w uzyskaniu odszkodowania
- ocena wartości pojazdu
- oględziny u klienta, krótkie terminy

Funk 0163 - 24 007 01, (030) 76678600

www.michael-zurek.de

NIEZALEŻNY RZECZOZNAWCA SAMOCHODOWY

Dipl.-Ing Henryk Dzikowski

BEZPŁATNE PORADY

dla poszkodowanych bezpłatna wycena szkody *

- rzeczoznawca certyfikowany przez PersCert TÜV
- wycena szkód powypadkowych - Gutachten
- wycena wartości pojazdu
- oględziny u klienta

* przy ustalonej winie strony przeciwnej, za wycenę szkody z reguły płaci ubezpieczalnia sprawcy

Tel.: (030) 91705498 Kom.: 01794503652

www.rzeczoznawca.org

AUTO - UBEZPIECZENIA

- NUMERY PRÓBNE
- NUMERY CELNE
- USŁUGI REJESTRACYJNE
- NOWOŚĆ! Wykonujemy na miejscu tablice rejestracyjne!

Biurowy przy Urzędzie Komunikacji
"ZULASSUNGSSTELLE"

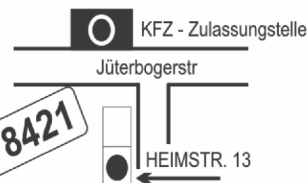
- Kreuzberg
pon-śr. 8.00-15.00,
czw. 10.00-18.00, pt. 8.00-14.00

ZULASSUNGS - UND VERSICHERUNGSSERVICE

Heimstr. 13, 10965 Berlin

Tel.: 030 - 785 42 04 • Fax: 030 - 627 36 553

Funk: 0172 - 38 30 142

B-AK 8421

**Brunsbütteler Damm 11
13581 Berlin**

(naprzeciwko Spandau Arcaden)

pon-czw. 10:00-18:00
pt. 10:00-17:00

Tel.: 030 / 35 10 62 28

WhatsApp: 01522 5915255

www.kfz-zulassung-spandau.de

Auto Anmeldung Spandau

Usługi rejestracji pojazdów

Berlin i Brandenburgia

- meldowanie, wymeldowanie
- zmiana adresu, nazwiska, itp.
- rejestracje próbne 5 dni
- rejestracje eksport 15/30 dni
- tablice rejestracyjne wykonujemy na miejscu - różne rozmiary, kolory

RZECZOZNAWCA SAMOCHODOWY

-----E.POGODZINSKI-----

**MIAŁEŚ WYPADEK, SKORZYSTAJ Z
PRAWA DO NIEZALEŻNEJ WYCENY
SZKODY**

poradź się zanim postawisz fałszywy krok
PIERWSZA PORADA - BEZPŁATNA -

- rzeczoznawca certyfikowany przez TÜV
- wycena szkód powypadkowych - Gutachten
- wycena wartości pojazdu

www.kfz-gutachten-pogo.de

Funk: 0178 3490159 Tel-Fax: (030)64493125

JAJKA WIELKANOCNE FASZEROWANE

Jajka są symbolem Świąt Wielkanocnych. Podawane w postaci pisanek, sałatek, i na kilkadziesiąt innych sposobów. Jajka faszerowane to jedno z najprostszych, a mimo to najpopularniejszych dań wielkanocnych. Pokochają je wszyscy - z powodzeniem faszerować je możemy bowiem zarówno szynką jak i warzywami.

JAJKA FASZEROWANE PIECZARKAMI

- 5-6 jajek,
- 100 g pieczarek,
- pół pęczka szczypiorku,
- 1 mała cebula,
- majonez,
- olej,
- sól i pieprz,
- zielenina do dekoracji lub kielki.

Umyj jajka i ugotuj je na twardo, obierz i przekrój wzdłuż na pół. Wyjmij żółtka i rozgnieć je widelcem. Umyj pieczarki, oczyść je i zetrzyj na dużych oczkach tarki. Cebulę pokrój w drobną kostkę i podsmaż na oleju z pieczarkami. Całość wymieszaj i zostaw do ostygnięcia. Posiekaj szczypiorek i połącz w misce z pieczarkami i cebulą. Dodaj żółtka, dopraw solą i pieprzem i wymieszaj całość aż powstanie masa.

Przygotowanym farszem wypełnij połówki jajek, udekoruj je majonezem i ulubioną zieleniną lub kielkami.

JAJKA FASZEROWANE SZYNKĄ I JOGURTEM

- 5-6 jajek,
- 2 plasterki chudej wędliny, np. polędwicy,
- 5 plasterków świeżego ogórka,
- łyżka jogurtu naturalnego,
- łyżeczka majonezu,
- 2 łyżeczki koperku.

Umyj jajka, ugotuj je i obierz. Przekrój je na pół i wyjmij żółtka.

Rozetrzyj żółtka z jogurtem naturalnym i majonezem, a wędlinę, ogórek i połowę koperku drobno posiekaj. Dodaj do masy z żółtek i dokładnie wymieszaj.

Powstałym farszem wypełniaj białka jajek. Posiekaj pozostałą część koperku i posyp nim jajka.

JAJKA FASZEROWANE POMIDORAMI

- 5-6 jajek,
- 3 łyżeczki tuńczyka,
- 1 łyżka majonezu,
- 1 łyżka przecieru pomidorowego,
- szczypiorek,
- 1 łyżka jogurtu naturalnego,
- 4 liście sałaty,
- cytryna,

Umyj jajka, ugotuj je i obierz. Przekrój je na pół i wyjmij żółtka.

Żółtka połącz z rybą, jogurtem, majonezem, łyżką przecieru pomidorowego i 1 łyżeczką szczypiorku. Możesz teraz dodać kilka kropel soku z cytryny.

Wypełnij białka jajek masą i ozdób koperkiem.

JAJKA NA OSTRO

Diabelskie jajka przypadną do gustu wszystkim miłośnikom pikantnych przekąsek i będą odpowiednie na każdą porę roku, nie tylko podczas wielkanocnego śniadania.

- 10 jajek
- 2-3 łyżki majonezu
- 1 szalotka
- 1 łyżeczka ostrej musztardy
- 1 łyżeczka ketchupu
- 1 ząbek czosnku
- mieszanka przypraw: słodka papryka w proszku, pieprz cayenne, suszony tymianek, sól i ewentualnie czarny pieprz
- koperek i natka pietruszki do dekoracji

Jajka ugotuj w osolonej wodzie (ok. 8-10 minut), po czym wystudź i obierz. Przekrój jajka na połowy, ułóż na talerzu lub paterze, ostrożnie wyjmij żółtka i dokładnie rozgnieć je widelcem. Następnie dodaj obraną i drobno posiekaną szalotkę, przeciśnięty przez praskę czosnek, musztardę, ketchup, majo-

nez i mieszankę przypraw. Dostosuj poziom ostrości do indywidualnych preferencji. Pamiętaj, że na początek lepiej jest dodać mniej ostrej papryki, a po spróbowaniu, ponownie doprawić farsz. Nadzienie zblenduj, aby nabrało kremowej konsystencji i przełóż do rękawa cukierniczego lub zwykłego woreczka foliowego, w którym odetniesz róg. Napełnij żółtka farszem, delikatnie posyp je mieszanką słodkiej mielonej papryki oraz pieprzu cayenne oraz świeżą zieleniną. Diabelskie jajka podawaj od razu po przygotowaniu.

JAJKA Z ŁOSOSIEM

Jajka z wędzonym łososiem to klasyka ponad klasyki, połączenie idealne. Wyrzysły, lekko słony smak ryby łączący się z kremową pastą na bazie majonezu z ostrzejszą nutą chili, a całość skryta we wnętrzu białka jajek. Dużą zaletą tych jajek jest szybkość i prostota przygotowania. Wystarczy kilka składników i dosłownie 10 minut, by wyczarować coś, o czym będzie się mówić długi czas po opróżnieniu wszystkich talerzy.

- 12 jajek
- 250 g wędzonego łososa w plastrach
- 100 g majonezu
- 1 mała czerwona cebula
- 1 łyżka sosu chili
- 1 łyżka musztardy sarepskiej
- 1 szczypta soli
- 1 szczypta pieprzu czarnego

Dodatkowo:

- kilka gałązek koperku do dekoracji
- ocet do gotowania jajek

Jajka ugotuj w wodzie z octem na twardo. Ostudź je i obierz dokładnie ze skorupki. Przekrój jajka wzdłuż i wyjmij delikatnie żółtka, które przenieś do miski lub robota kuchennego. Cebulę obierz i pokrój w bardzo drobną kostkę lub zetrzyj na tarce, jeśli nie masz robota kuchennego. Do żółtek dodaj majonez, cebulę, sos chili, sól, pieprz i musztardę. Rozgnieć całość widelcem na gładką pastę lub użyj robota.

Przygotowaną pastą wypełnij wnętrza jajek. Na wierzchu połóż po kawałku wędzonego łososa. Jajka z wędzonym łososiem podawaj od razu lub po schłodzeniu w lodówce. Dekoruj gałązką koperku. Smacznego. Wesołych Świąt.

Bogusław Sypień

Sport przyciąga - bieg Konstytucji 3 maja

Spotykamy się w miejscu, w którym Sławomira Strychonia z Polonia United można spotkać najczęściej - na boisku. Dzieci rozgrzewają się przed treningiem, a my rozmawiamy o zbliżającym się wielkimi krokami biegu z okazji uchwalenia Konstytucji 3 Maja. Imprezie, która tak jak sport, potrafi jednoczyć.

Grzegorz Szklarczuk: To już kolejna edycja biegu organizowana przez Wasz zespół. Od jak dawna budujecie tę imprezę?

Sławomir Strychoń: Jako Polonia United działamy na tym polu od czterech lat. Co roku przygotowujemy dwa główne wydarzenia: bieg z okazji uchwalenia Konstytucji 3 Maja oraz Bieg Niepodległości w listopadzie. Stało się to już naszą stałą tradycją.

Dlaczego akurat sport? Można przecież świętować na wiele sposobów – przez akademie, wiersze czy występy. Skąd pomysł, by biegać?

Sport przyciąga najwięcej osób, to uniwersalny język. Naszym celem jest pokazanie dzieciom, że mieszkając tutaj, w Niemczech, również pamiętamy o naszych korzeniach. Ich dziadkowie i rodzice pochodzą z Polski, więc to ważne, by znały nasze narodowe święta. Jednak nie chcemy, aby była to sztywna uroczystość. Zależy nam, by dzieciaki pobiegały, pograły w piłkę, a potem wspólnie usiadły i porozmawiały. Chodzi o to, by stworzyć prawdziwą wspólnotę, a nie tylko rozdać dyplomy i po pół godzinie rozejść się do domów.

Kto może wziąć udział w takim wydarzeniu? Czy trzeba mieć dobrą kondycję?

Zapraszamy absolutnie każdego – od maluchów po seniorów. Nie ma żadnych limitów wiekowych. Kto nie czuje się na siłach, by biec, może trasę po prostu przejść. Najważniejsza jest sama obecność i wspólne uczestnictwo. Zawsze dbamy też o profesjonalną rozgrzewkę, którą prowadzi nasza doświadczona biegaczka, więc o bezpieczeństwo i przygotowanie fizyczne nikt nie musi

się martwić. Trasa wynosi zazwyczaj od 3 do 5 kilometrów, ale nie trzeba pokonywać jej w całości.

Pojawiają się pytania o logistykę: czy obowiązuje wpisowe i jak wyglądają zapisy?

Udział jest całkowicie bezpłatny. Nie pobieramy żadnego wpisowego, bo zależy nam na dostępności. Prawdopodobnie stworzymy jedynie listę zgłoszeń, abyśmy wiedzieli, ile osób się spodziewać. Musimy oficjalnie zgłosić trasę do miasta, zadbać o bezpieczeństwo i przygotować odpowiednią liczbę medali czy dyplomów. Jesteśmy też w kontakcie z ambasadą – chcemy wspólnie dopracować szczegóły, by każdy uczestnik, zwłaszcza ten najmłodszy, wyszedł z biegu z jakimś upominkiem i uśmiechem na twarzy.

Kiedy odbędzie się bieg i jaka jest jego trasa?

Na pewno spotkamy się w niedzielę 10 maja, trasa wciąż jeszcze jest analizowana, potrzebujemy uzyskać zgodę od miasta na przeprowadzenie tego rodzaju wydarzenia. Wszystkie informacje będzie można znaleźć na naszych mediach społecznościowych.

Zapraszamy do sprawdzania: facebook.com/PoloniaUnited

Polonia United to jednak nie tylko biegi okolicznościowe. Działacie na co dzień. Gdzie można Was znaleźć?

Boisko to mój drugi dom, jestem tu praktycznie codziennie. Prowadzimy bezpłatne treningi dla dzieci – to dla nich świetna, dodatkowa aktywność. W piątki od godziny 18:00 zapraszamy każdego, kto chce pograć w piłkę na boisko przy Brahestraße 8, w dzielnicy Charlottenburg. Nie robimy żadnych podziałów na narodowości; mamy dzieciaki polonijne, ale też z wielu innych krajów. Współpracujemy również z grupą Polonia Racing Team, która zajmuje się gokartami. Naszą misją jest po prostu zachęcanie młodych do ruchu. Przed wakacjami chcemy zorganizować duży, międzynarodowy piknik, ze sztafetami, konkurencjami sportowymi z różnych dyscyplin.

Czego można Wam życzyć przed nadchodzącą edycją Biegu 3 Maja?

Przede wszystkim dobrej pogody i takiej energii, jaką widzieliśmy w poprzednich latach. Widok dzieciaków, które zaczynały u nas jako małe „skrzaty”, a dziś grają w wysokich ligach, to najlepsza nagroda. Do zobaczenia na trasie!

Od redakcji

Biegłem w kilku edycjach Biegu Niepodległości i Biegu 3 Maja, w deszczu i przy pełnym słońcu. Towarzyszyli mi uczniowie z Polskiej Szkoły przy Ambasadzie RP w Berlinie, jak i dzieci z PTS „Oświata”, a także ich rodziny, znajomi. Najbardziej w tym projekcie cieszy mnie fakt, że młodzież, która niekoniecznie odnajduje się w formule konkursów recytatorskich czy olimpiad językowych, ma okazję by pokazać swój talent w środowisku polonijnym. W tym przypadku, sportowy. Już szykuję formę na najbliższą edycję.

Grzegorz Szklarczuk

Konkurs "Kontaktów" na Dzień Dziecka

To już trzeci raz, gdy oddajemy łamy kolumny sportowej najmłodszym Czytelnikom. Tym razem, z większym rozmachem. Zachęcamy dzieci i młodzież do napisania tekstu na temat

"Mój sportowy superbohater – autorytet, który mnie inspirował".

Wspomnianym superbohaterem może być zarówno słynny mistrz olimpijski, jak i osoba bliska: **rodzic, trener, nauczyciel wychowania fizycznego lub starszy kolega**, który swoją postawą i pasją inspirował do działania. Uczestników podzieliśmy na dwie grupy wiekowe 7-12 i 13-18 lat. Jury składające się z redaktorów "Kontaktów" przy ocenie będzie brało pod uwagę następujące aspekty:

- Osobisty stosunek do opisywanego bohatera i autentyczność emocji.
- Umiejętność uzasadnienia, dlaczego dana osoba jest autorytetem.
- Poprawność językową i bogactwo słownictwa.

Teksty, wraz z formularzem zgłoszeniowym należy przysyłać na adres: **grzegorz.szklarczuk@gmail.com do dnia 18.05.2026**. Wspomniany formularz znajdą Państwo do pobrania na stronie internetowej "Kontaktów", tak samo jak pełen regulamin konkursu. Dla laureatów przewidziane są nagrody w postaci voucherów do sklepu sportowego, a także podarki rzeczowe i oczywiście publikacja tekstów. Zapraszamy do udziału i przede wszystkim dobrej, sportowej zabawy.

Grzegorz Szklarczuk

TURYSTYKA

Polonijne Towarzystwo "PTTK BERLIN"
Klub PTTK im. Korfanteo
Deutsch - Polnischer Touristen Verein

18.04.2026

zapraszają na pieszy

XIII Rajd Polonijny

Trasa: ca. 9 km

Start: przy Ratuszu Reinickendorf (U-8) o godz. 11:30 (zbiórka 11:15)

Meta: Reitenhof K. F. Domaradzki
Zabel-Krüger-Damm 229, 13468 Berlin (Lübars)

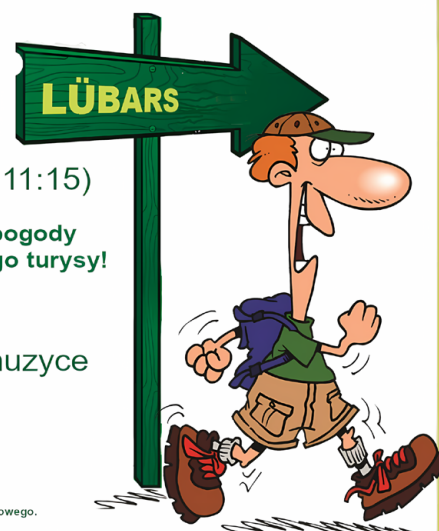
Nie ma złej pogody
dla prawdziwego turysty!

Na miejscu odpoczynek przy ognisku kiełbaskach i piwie oraz muzyce
wraz ze śpiewaniem piosenek turystycznych.

Więcej informacji na: www.pttk-berlin.de www.polskarada.de

Przy wsparciu: Wydawnictwo "Kontakty" oraz Polskiej Rady w Berlinie

*Impreza bezpłatna, organizatorzy nie zapewniają ubezpieczenia grupowego.

piłka setowa	producent drukarek	ptasi śpiew	drobne monety	zły znak	▼	Morissette	kromka z opiekacza	▼	potwór morski opisany w Biblii	np. 27	▼	krowi gruczoł mleczny	gieldowa firma turystyczna	trzecie miasto Francji	składnik paliwa
▶	▼	▼	▼	▼		Savalas, aktor	▶			▼		Halski w "Eskradycji"	▶		
Jewgienij - rosyjski polityk	▶								czajnik	▶					
Se dla chemika	▶					do połowu ryb	▶					damski kozak	▶		
▶									tkanka twarda kła	▶					
osadnik		może być krwotoczna		Empire ... Building		zaciągnięte pożyczki	▶	Artur z zespołu Myslovitz	nagły atak wiatru		kasztanowy koń	spisek		największa antylopa	
zgłaszany do urzędu pracy	i Katarczyk, i Libijczyk	▼	model Hyundai	▼	... chmur - o budynku	▶						państwo na Płw. Arabskim	▼		Al-..., meczet w Jerozolimie
▶	▼				dolna część brzucha	▶				tor wyścigowy we Włoszech	▶				
film anim. ze szczurem	▶							wśród łasicowatych	▶						
dominuje w powietrzu	▶				tworzą seta	▶				ruch w karierze	▶				
dmuchany - do kąpieli malucha	▶							spis spraw sądowych	▶						

zadanie udostępnił serwis krzyżówkowy **szarada.net**

Kontakty – bezpłatny miesięcznik polonijny, ukazujący się systematycznie od 1995 roku w Berlinie i Brandenburgii oraz na stronie www.kontakty.org
Kontakty ukazują się w każdą pierwszą niedzielę miesiąca. Ogłoszenia przyjmujemy do 20-tego każdego miesiąca wraz z dowodem wpłaty!
Adres redakcji: Kontakty, Ollenhauer Str. 45, 13403 Berlin, tel.: 030 3241632, fax: 030 37591850, e-mail: webmaster@kontakty.org

W pilnych sprawach tel. kom.: 0176 21137428 oraz 0178 6990385

Postbank Berlin IBAN: DE07 1001 0010 0517 3861 07, BIC (SWIFT): PBNKDEFF

Godziny otwarcia: przyjmowanie reklam od wtorku do czwartku w godzinach od 10:00 do 17:00 lub na umówiony termin

Zespół redakcyjny: Redaktor naczelna/ wydawca: Marianna Klon, tel.: 0176 21137428

Redakcja: Izabela Klon-Dziągwa, Andrzej Klon, Marta Szymańska, Anna Burek, Jakub Tosik, Tomasz Klon, Grzegorz Szklarczyk

OD REDAKCJI: Uwaga! Prace prosimy przysyłać w formatach: *TIF, *EPS (level 2), *PDF (high quality), *CDR (max. v13), *JPG. Wszystkie użyte czcionki w dokumencie powinny być dostarczone oddzielnie w formacie OpenType lub zamienione na krzywe, rozdzielczość map bitowych nie niższa niż 300 dpi, w palecie kolorów CMYK. W innych przypadkach moduły mogą różnić się od przesłanych przez Państwa projektów, ZA CO REDAKCJA NIE ODPOWIADA! Zastrzegamy sobie prawo do skracania tekstów nadesłanych do redakcji i zmiany tytułów. Nie ponosimy odpowiedzialności za treść reklam ogłoszeń. Wszelkie przedruki i kopiowanie bez zgody redakcji zabronione. Mamy prawo odmówić zamieszczenia reklam i ogłoszeń jeśli ich treść i forma są sprzeczne z charakterem czasopisma „KONTAKTY”

Miejscowym sądem jest sąd w Berlinie. Prawem obowiązującym jest prawo niemieckie.

UWAGA: ze względu na utratę jakości oraz liczne błędy drukarskie, reklamy nie mogą być wypuszczane z programu Word.

Zasady odpłatności:

Ogłoszenia drobne i towarzyskie do 25 słów - 20 Euro (powyżej 0,50 Euro za każde słowo). **Ogłoszenia firmowe** - 1cm²: czarno-białe - 1,70 Euro, w kolorze - 2 Euro. **Ogłoszenia firmowe** - 1cm²: strona 3 i ostatnia w kolorze - 2,50 Euro. **Ogłoszenia ekspresowe w internecie** (do 20 słów) - 10 Euro za miesiąc ekspozycji. **Ceny bez podatku.**

Uwaga! Przy wpłatach do 7 dni za ogłoszenia ramkowe pow. 50 Euro udzielamy rabatu: 3 miesiące - 5%, 6 miesięcy - 10%, 12 miesięcy - 15%. Reklamy firmowe (powyżej 9 cm x3 cm) zlecone do opracowania przez grafika „KONTAKTÓW” płatne 30 Euro.

Dojazd: S+U 9 Bahn / stacja Rathaus Steglitz, przesiadka na Bus 186, kierunek Lichterfelde-Süd, przystanek docelowy: Gärtnerstr.

W naszej ofercie ponad 200 modeli samochodów wielu renomowanych marek!!!

● Renault ● Mercedes ● Audi ● BMW ● Volkswagen ● Nissan ● Mini ● Opel ● Toyota ● Dacia ●

Propozycje pana Szulca na KWIECIEŃ 2026!!!

RATY od
149 €/mies.

KIA PROCEED GT

150 kW (204 PS), 146.000 km, benzyna, automatyczna skrzynia biegów, 2021, klimatyzacja, wspomaganie kierownicy, centralny zamek, elektryczne szyby, podgrzewane siedzenia, tempomat, czujniki parkowania, kierownica wielofunkcyjna, fotele sportowe, keyless entry, system nawigacji, system audio, radio, MP3, bluetooth, kontrola trakcji, czujnik deszczu, asystent parkowania, szyberdach, felgi aluminiowe, kamera cofania, komputer pokładowy, system start-stop

Cena: 18.680 €

RATY od
89 €/mies.

RENAULT EXPRESS EXTRA DCI 75

55 kW (75 PS), 83.399 km, diesel, manualna skrzynia biegów, 2021, klimatyzacja, wspomaganie kierownicy, centralny zamek, elektryczne szyby, czujniki parkowania, kierownica wielofunkcyjna, kontrola trakcji, radio, USB, MP3, bluetooth, przyciemniane szyby, drzwi przesuwne, system start-stop, pojazd serwisowany zgodnie z książką serwisową

Cena: 9.890 €

RATY od
189 €/mies.

TOYOTA C-HR HYBRID TEAM D NAVI KAM AUTO

135 kW (184 PS), 46.015 km, hybryd, automatyczna skrzynia biegów, 2020, klimatyzacja, wspomaganie kierownicy, centralny zamek, elektryczne szyby, podgrzewane siedzenia, czujniki parkowania, keyless go, czujniki parkowania przód i tył, kontrola trakcji, przyciemniane szyby, czujnik deszczu, radio, MP3, bluetooth, felgi aluminiowe

Cena: 21.890 €

RATY od
209 €/mies.

AUDI Q5 45 TDI QUATTRO

170 kW (231 PS), 176.000 km, diesel, automatyczna skrzynia biegów, 2019, klimatyzacja, wspomaganie kierownicy, centralny zamek, elektryczne szyby, tapicerka skórzana, czujniki parkowania, kontrola trakcji, system nawigacji, radio, MP3, bluetooth, ekran dotykowy, regulacja świateł, felgi aluminiowe, relingi dachowe, czujnik deszczu, komputer pokładowy, system start-stop

Cena: 24.780 €

RATY od
119 €/mies.

RENAULT ZOE INTENS R135 WINTER-PAKET, EASY-LIN 7" MIT NAVIGATION, VORNE/HINTEN U. RÜCKFAHRKAMERA

99 kW (135 PS), 39.246 km, elektro, automatyczna skrzynia biegów, 2021, klimatyzacja, wspomaganie kierownicy, centralny zamek, elektryczne szyby, tempomat, czujniki parkowania, keyless go, ogranicznik prędkości, system nawigacji, radio, USB, bluetooth, streaming muzyki, kamera cofania, czujnik deszczu, felgi aluminiowe, komputer pokładowy, serwisowany

Cena: 14.890 €

RATY od
119 €/mies.

RENAULT KADJAR BUSINESS EDITION TCE 140 GPF
103 kW (140 PS), 64.382 km, benzyna, manualna skrzynia biegów, 2021, klimatyzacja, centralny zamek, elektryczne szyby, tempomat, kontrola trakcji, radio, USB, bluetooth, felgi aluminiowe, relingi dachowe, światła przeciwmgielne, podgrzewane lusterka zewnętrzne, czujnik deszczu, asystent ruszania pod górę, system start-stop

Cena: 14.890 €

RATY od
89 €/mies.

RENAULT MEGANE IV GRANDTOUR EXPERIENCE 1.5 DCI 110 ENERGY NAVI APPLE CARPLAY ANDROID AUTO MUSIKSTREAMING

81 kW (110 PS), 79.800 km, diesel, manualna skrzynia biegów, 2018, klimatyzacja, centralny zamek, wspomaganie kierownicy, podgrzewane siedzenia, tempomat, ogranicznik prędkości, system nawigacji, CD, radio, USB, MP3, bluetooth, światła przeciwmgielne, czujnik deszczu, czujnik zmiernych, system start-stop, serwisowany

Cena: 9.890 €

RATY od
129 €/mies.

MITSUBISHI OUTLANDER PHEV TOP 4WD

89 kW (121 PS), 173.000 km, automatyczna skrzynia biegów, 2016, klimatyzacja, wspomaganie kierownicy, centralny zamek, elektryczne lusterka zewnętrzne, tempomat, czujniki parkowania, ogrzewanie posłojowe, podgrzewana kierownica, kontrola trakcji, system nawigacji, CD, system audio, radio, USB, MP3, bluetooth, światła przeciwmgielne, kamera cofania, czujnik deszczu, szyberdach, felgi dachowe, napęd na wszystkie koła, komputer pokładowy, system start-stop

Cena: 14.890 €

Posiadamy w naszej ofercie ponad 300 aut.

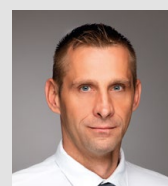
Zobacz nas na:

www.renault-kaufmann.de, www.autokomis-berlin.pl

Oferujemy sprzedaż ratną oraz leasing samochodów nowych i używanych!

Dogodne spłaty rat dla osób posiadających firmy lub zatrudnionych w Niemczech

Zapewniamy usługi serwisowe oraz przeglądy techniczne w naszych firmowych warsztatach!

p. Cezary Szulca

Tel.: 769923-25

ZAKŁADANIE I PROWADZENIE SPÓŁEK W NIEMCZECH I UNII EUROPEJSKIEJ

Jedyna tego typu firma w Niemczech. Co nas wyróżnia ?

tradeoffice24.com GmbH, Piotr Winiarski, CEO
Westhafenstr.1 | 13353 Berlin
Tel.: +0049 30 21966038 | Fax: +49 30 21966174
office@tradeoffice24.com
www.tradeoffice24.com

Tylko u nas w jednym miejscu, w jednym zespole i według branży:
wielojęzyczni inżynierowie, ekonomiści, prawnicy, doradcy podatkowi i ubezpieczeniowi,
eksperti marketingu międzynarodowego, tłumacze • Organizacja dystrybucji
towarów i usług • Stała opieka w trakcie otwierania i działalności firmy.
Oferujemy adres, serwis biurowy, prowadzenie księgowości, prowadzenie reprezentacji
i przedstawicielstw firm z Polski • Eksport, import, handel, produkcja.
Międzynarodowe targi i giełdy kooperacyjne. Strategia. Projekty.

Poland Business Center World
Światowe Stowarzyszenie Firm Polskich i Polonijnych

info@PolandBusinessCenter.world
www.PolandBusinessCenter.world

KFZ-GUTACHTERBUERO.COM

GUTACHTEN | BEWERTUNG | PRÜFUNG | BERATUNG.

RZECZOZNAWCA SAMOCHODOWY

- Ocena szkód powypadkowych
- Ocena wartości pojazdu
- Ogłędziny u klienta, szybkie terminy

MÓWIMY PO POLSKU!

Współpracujemy z renomowaną polskojęzyczną
kancelarią adwokacką w Berlinie

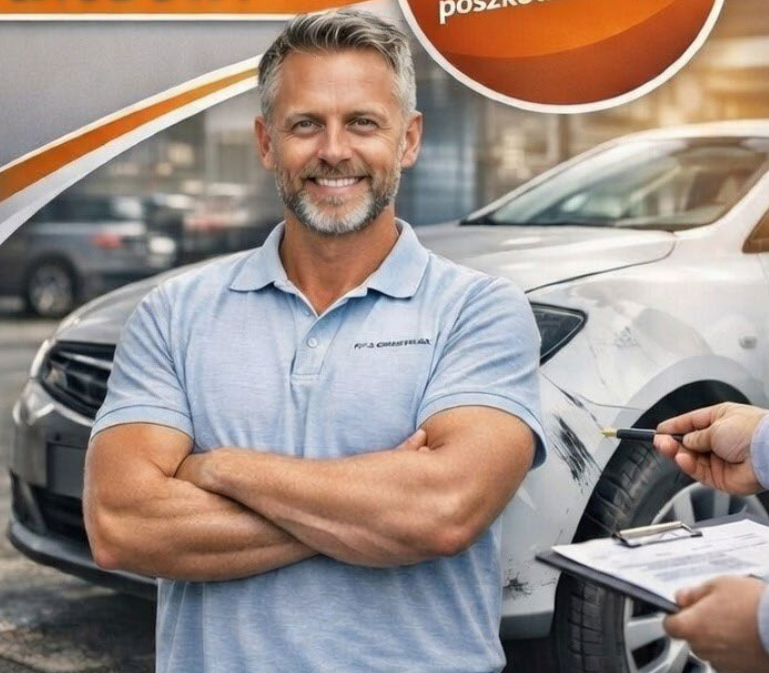
Markus Kleeberg

Neue Straße 10, 14163 Berlin
Bergstraße 67, 12169 Berlin

+49 176 790 930 35

info@kfz-gutachterbuero.com

**Bezpłatna
wycena szkody
dla
poszkodowanych!**

Biuro ogłoszeń **KONTAKTÓW**

e-mail: webmaster@kontakty.org • Ollenhauer Str. 45, 13403 Berlin

tel.: 030 3241632 - fax: 030 37591850

GOLDEN HOUR APARTMENTS

Apartamenty na wynajem w Świnoujściu i nad morzem!

- W naszej ofercie posiadamy ponad 30 ekskluzywnych apartamentów,
- Posiadamy apartamenty Premium z widokiem na morze- Loft,
- Gwarantujemy najwyższy standard wypoczynku,
- Każdy gość w dzielnicy nadmorskiej otrzymuje w gratisie butelkę Prosecco, kwiaty oraz paterę świeżych owoców, bo...

U NAS LUKSUS JEST STANDARDEM

KONTAKT: +48 538 538 404 • WWW.GHA.COM.PL

Posiadamy apartamenty Premium na sprzedaż

